Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№№ 244—245 (1244—1245) ♦ Субота, 23 грудня 1995 року ♦ Ціна договірна

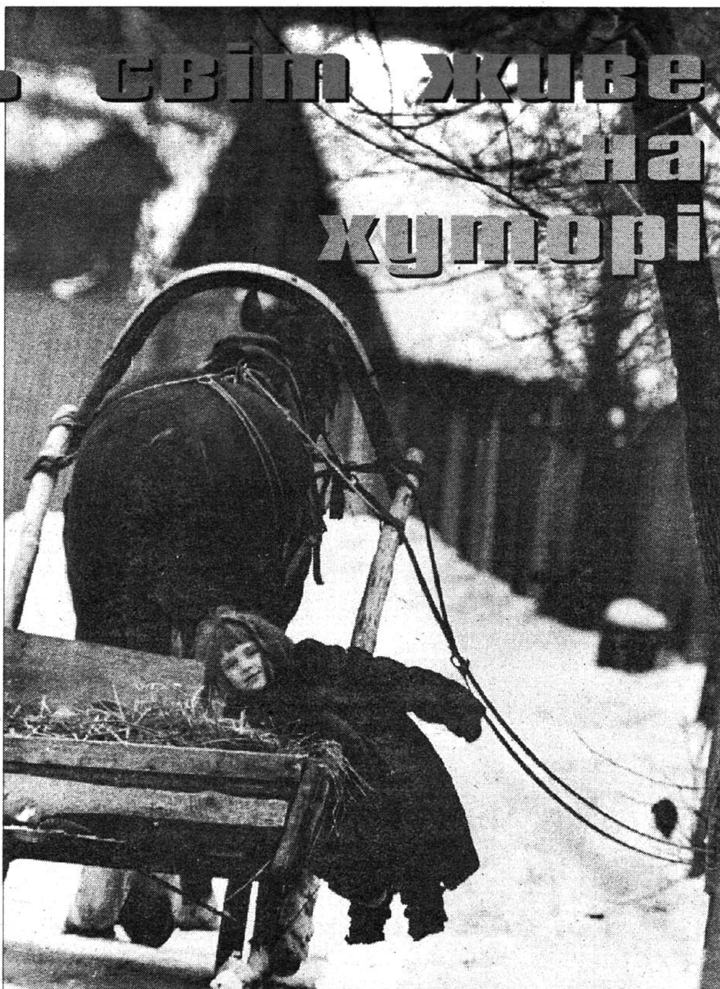
БЮДЖЕТ. ПОМИЛКА У ДВА КВАДРИЛЬЙОНИ

Виступ Голови Верховної Ради України Олександра Мороза на пленарному засіданні 21 грудня 1995 р.

Важливо відзначити набагато вищий рівень деталізації показників проекту Державного бюджету України на 1996 рік, більшу глибину розшифровки статей доходів і видатків у порівнянні з проектами бюджетів попередніх років. Проект бюджету подано разом з проектом Програми економічного та соціального розвитку України на 1996 рік, що теж є кроком вперед і що вималось сесією. В цілому по формі проект бюджету певною мірою наближається до проектів бюджетів країн розвиненого парламентаризму, а обсяг інформації, що містять безпосередньо проект Закону про бюджет та проект Програми економічного та соціального розвитку на 1996 рік, розрахунки до проекту бюджету, дозволяють досить грунтовно проаналізувати наміри Уряду у бюджетній стратегії на наступний рік, як і обгрунтованість цієї стратегії. Саме таким аналізом і займалися комісії Верховної Ради України, депутатські фракції, Секретаріат Верховної Ради України, фахівці, експерти після 3 грудня 1995 року, коли проект бюджету було внесено до Верховної Ради України.

(Закінчення на 2-й стор.).

Весь світ живе на хуторі

Весь світ нині став схожий на одне велике село, де всі новини моментально стають відомі всюди, де всі на виду, де всі усіх знають в обличчя. Будь ти навіть хоч Шварценегером, Снікерсом чи Міккі Маусом — тебе легко впізнають у будь-якому куточку всепланетного нашого Хутора.

При цьому те, що досі називалося селом, зокрема унікальним селом українським — воно нівелюється, стирається, втрачає справжність своїх ознак, свою оригінальність і окремішність, воно щезає.

Воно втрачає само себе, це вже помітно неозброєним оком — і реально постає загроза продовольчій безпеці всієї держави, і не лише безпеці продовольчій, а й безпеці духовній. Адже коли в наших небесах починають літати чужі «окорочка», коли ми п'ємо імпортну, прости Господи, самогонку й закусюємо імпортним сиром, то за цим столом вже й співається не по-нашому, й потрібні слова забуваються...

Бабусі на обочинах доріг ще продають домашнє молоко хвацьким водіям мерседесів і вольво — але схоже, що близько той час, коли нам нічого буде доїти, окрім залізяки-мерседеса...

Куди тебе привезе твій коник, крихітко?

Ти, можливо, єдина, хто поки що не замислюється над тим, що робити далі. **Нова концепція аграрної політики в Україні друкується на 3-й, 7-й сторінках газети.**

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, «Голос України».

ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ ПАРТНЕРСТВО

Це підкреслювалося під час зустрічі Президента України Леоніда Кучми з директором Другого європейського департаменту Міжнародного валютного фонду Джоном Одлінгом-Смі, яка відбулася 21 грудня. Було порушено також ряд важливих питань, що стосуються співпраці нашої країни з цією впливовою міжнародною організацією.

ОБМІН ДУМКАМИ

Президент України Леонід Кучма зустрівся з першим віце-прем'єром Азербайджану Абасом Аббасовим.

Відбувся обмін думками про хід виконання двосторонніх домовленостей, яких було досягнуто під час державного візиту Президента України до Азербайджану та переговорів з Президентом Гейдаром Алієвим в липні цього року.

Під час розмови також обговорювався ряд питань економічного співробітництва обох країн.

Дід Мороз і Снігуронька не хворіють

І вже 22 грудня запросили малюків Запоріжжя на новорічну виставу до цирку. Всього на ялинці в цирку під час шкільних канікул, за словами начальника міського управління освіти Миколи Фролова, побувають 47 тисяч дітей: учні першихчетвертих класів усіх шкіл міста, інтернатів, діти-інваліди та з багатодітних сімей. І кожен отримає новорічний подарунок — набір ласощів.

Увага! «Гарячий телефон»

25 грудня з 17.00 до 19.00 у нашій редакції Голова Верховної Ради України *Олександр Олександрович Мороз* вестиме діалог з читачами.

Телефон 225-40-25.

Будь ласка, готуйте запитання, телефонуйте.

БЮДЖЕТ. ПОМИЛКА У ДВА КВАДРИЛЬЙОНИ

(Початок на 1-й стор.)

Проведений аналіз, поряд із відміченим позитивним, показав ряд суттєвих недоліків, властивих як проекту бюджету на 1996 рік, так і всьому тому, що пов'язано із забезпеченням бюджетного процесу в державі. Зупинюсь тільки на кількох головних позиціях.

Основні макроекономічні показники, покладені в основу бюджету та програми, розроблено на старій методологічній базі. Вони не узгоджені із системою національних рахунків України, розробленою Міністерством статистики України на основі системи національних рахунків Організації Об'єднаних Націй із врахуванням особливостей національного рахівництва України, що є, власне кажучи, основою підходів до ринкової економіки.

Як наслідок, ці макропоказники необхідною мірою не висвітлюють комплексно найважливіші явища економічного життя країни: виробництво, доход, споживання, нагромадження та багатство.

На їх основі важко побачити взаємозв'язки між оцінкою економічних можливостей і факторів добробуту суспільства, з одного боку, та дією фінансово-економічних важелів, що впливають на рівень доходів і через це на попит і пропозицію, — з іншого.

Проект Державного бюджету України на 1996 рік, поданий до Верховної Ради України, грунтується на сукупній величині очікуваного валового внутрішнього продукту (ВВП) розміром 7,1 квадрильйона крб. Проте в проекті Державного бюджету України на 1996 рік, як і в проекті Державної програми економічного та соціального розвитку України на 1996 рік, відсутні будь-які розрахунки очікуваного в 1996 році валового внутрішнього продукту та інших макропоказників.

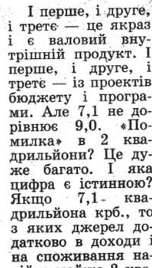
Водночас, розрахунки, виконані українськими фахівцями на основі даних, наведених в проектах бюджету та програми, в додатках відповідно до загальновизнаної в світі методики обчислення ВВП, показують, що очікуваний у 1996 році валовий внутрішній продукт при умові збереження суми доходів і видатків, передбачених у проекті Державного бюджету на 1996 рік, мав би бути майже на 2 квадрильйони карбованців більшим.

Величина ВВП, при умові задоволення всіх передбачених у проекті Державного бюджету і проекті Державної програми видатків та доходів суб'єктів економічної діяльності — громадян, підприємств, держави, — мала б становити не 7,1 квадрильйона крб., а щонайменше 9,0 — 9,3 квадрильйона крб. Саме такі цифри дали розрахунки, виконані із застосуванням трьох різних методів обрахування валового внутрішнього продукту: і за витратним, і за доходним, і розподільчим методом.

Іншими словами, незрозуміло, яка цифра ВВП є істинною — 7,1 квадрильйона крб. чи 9 квадрильйонів крб. Першу із них без потрібних для того розрахунків подано в проекті Державної програми (т.1, стор.139) і покладено в основу проекту Державного бюджету (т.2, стор.7).

Друга цифра — це сума державного, особистого та недержавного споживання і капіталовкладень. Вона є одночасно і сумою доходів громадян, юридичних осіб і держави разом з амортизаційними відрахуваннями в 1996 році.

І перше, і друге, і третє — це якраз і є валовий внутрішній продукт. І перше, і друге, і третє — із проектів бюджету і програми. Але 7,1 не дорівнює 9,0. «Помилка» в 2 квадрильйони? Це дуже багато. І яка цифра є істинною? Якщо 7,1 квадрильйона крб., то з яких джерел додатково в доходи і на споживання надійде майже 2 квадрильйони крб.? Практика показує, що це може бути шляхом зменшення обігових коштів підприємств, активів банків, «проїдання» власності, землі, національного багатства. Або ж «випробуваним» методом — емісією. Але ж таких статей в проектах не передбачено.

Наступне. Поданий у Верховну Раду України проект Закону про Державний бюджет України за своєю структурою нагадує, вибачте за таку непарламентську назву, — матрьошку, бо складається із багатьох, вкладених одна в одну частин:

— статті, де визначаються суми доходної і видаткової частини, тобто безпосередньо бюджет:

— стаття 10, яка відсилає нас до десяти (!) статей Закону України «Про Державний бюджет України на 1995 рік»;

— самі ці десять статей минулорічного Закону;

— статті 11 — 25 нинішнього проекту бюджету, де вносяться зміни до нині діючих норм законодавства;

— і нарешті — постанова про введення в дію Закону України «Про Державний бюджет України на 1996 рік», де знову ж вносяться зміни до нині діючих норм законодавства.

Усі ми прекрасно розуміємо, що так бути не повинно. І тут, безперечно, можна було б зробити докір і законодавцям, себто Верховній Раді і Кабінету міністрів. Бо, принаймні за весь 1995 рік можна було б внести пропозиції щодо змін до законодавства виходячи хоч би з того, що було визначено в тих 10-ти статтях Закону про бюджет на 1994 рік, до яких йде відсилка.

Бюджет у своїх статтях повинен давати відповідь на всі питання економічної політики держави в наступному році, а не бути загадкою чи рівнянням, з багатьма невідомими.

Верховній Раді і уряду потрібно чітко відповісти на питання, які, до речі, вже звучали тут зокрема: ми будемо давати дотації вугільній галузі і сільському господарству чи не будемо? Ми будемо передбачати в бюджеті кошти на закупівлю хліба? Якщо так, то в якій кількості?

Як бути з виконанням Постанови Верховної Ради «Про межу малозабезпеченості», про що говорили і народні депутати.

Як з капіталовкладеннями? Як з видатками на оборону? Адже правильно сказав тут і міністр фінансів, і Прем'єр-міністр, що не вистачає на потреби оборони коштів, які сьогодні закладені в проекті бюджету.

Як із житловим будівництвом? Зокрема для молоді, для афганців, для чорнобильців. Ми мусимо відповісти на ці питання, розраховуючи доходну і видаткову частини бюджету на 1996 рік.

І обгрунтованість розрахунків до бюджету, і законодавче забезпечення бюджетного процесу — це дуже важливо. І це — наша перспектива, бо неврегульованість цих питань робить заложниками ситуації усіх нас: і Президента, і уряд, і Верховну Раду України.

І було б правильним — про це ми сьогодні говорили на раді фракцій, і Прем'єр-міністр також підтримує таку ідею — якби ми базові показники проектів програми і бюджету затвердили або попередньо розглянули на спільному засіданні двох Президій: уряду і Верховної Ради.

Проте, що робити сьогодні? Чи є пропозиції, спрямовані на те, про що не раз говорили і ми всі, і Прем'єр-міністр України, і Президент? Сьогодні це особливо прозвучало у виступі Є.К.Марчука стосовно підтримки власного виробника. Це, насамперед, зменшення податкового тиску, збільшення обсягів виробництва і реалізації продукції, поліпшення життя наших громадян і економічної ситуації в цілому.

Такі пропозиції є. Наведу лише частину із них, бо багато прозвучало вже під час розгляду проекту бюджету в комісіях Верховної Ради.

Групою фахівців за участю народних депутатів України на основі проекту Державного бюджету України та проекту Державної програми, поданих до Верховної Ради, розроблено варіант формування доходної і видаткової частини бюджету, який дозволяє, з одного боку, зменшити податковий тиск, а з іншого — дає додаткові джерела надходжень до бюджету. Пропонується, зокрема, змінити методологію обрахування податку на добавлену вартість, внісши в базу оподаткування лише фонд оплати праці та прибуток; підняти неоподатковуваний мінімум подоходного податку з громадян до 4 млн. 800 тис. крб., тобто до розміру межі малозабезпеченості, знизити базову ставку податку на прибуток підприємств до 25%.

Одночасно вносяться пропозиції по кількох важливих доходних статтях бюджету, бо те, про що я раніше сказав, знімає з доходної частини бюджету майже 300 трильйонів крб. Ці пропозиції такі:

— додаткове надходження від реалізації положень Закону України «Про деякі питання оподаткування підакцизних товарів» — 140 трлн. крб.;

— надходження в результаті заходів по легалізації частини неконтрольованої податками тобто тіньової економіки та заходів, спрямованих на підвищення рівня збирання податків — 170 трлн.крб.;

— надходження коштів від реалізації специфічного майна і устаткування — це приблизно 176 трлн.крб.;

— надходження від реалізації незавершеного будівництва — 25 трлн. крб.

Крім того, можливі надходження коштів від плати за оренду майна державних підприємств та надходження дивідендів (частини прибутку) від суб'єктів підприємницької діяльності, що створені за участю державних підприємств і ряд інших джерел.

Лише перераховані джерела в сумі дають надходжень більше, ніж їх очікуване зменшенням внаслідок зниження податкового тиску.

А якщо до цього додати мультиплікативний ефект, пов'язаний із зростанням виробництва і зниженням інфляції (бо всі ці джерела суворо неінфляційні), то сума додаткових надходжень буде значно більшою. Слід додати, що і дефіцит бюджету в цьому випадку буде навіть меншим передбаченого.

Отже, на нинішній момент що ми маємо?

— Певну некоректність в розрахунках основних макропоказників, що ставить багато питань стосовно базових параметрів проекту Державного бюджету.

— Маємо проект Закону про Державний бюджет України на 1996 рік у вигляді матрьошки, і є потреба його вдосконалити таким чином, щоб ми справді одержали лаконічну форму проекту закону про Державний бюджет.

Маємо багато серйозних, обгрунтованих пропозицій народних депутатів, висловлених у комісіях, тобто тих пропозицій, які дозволяють, незважаючи на всі труднощі, якісно вдосконалити проект бюджету, грунтовно його доопрацювати на засадах зниження податкового тиску, сприяння виробництву, покращення життя українських громадян та стабілізації економічної ситуації в цілому.

Стаття 9.1.3. Регламенту Верховної Ради України визначає, що після детальної доповіді міністра фінансів «щодо проекту бюджету проводиться обговорення» за повною процедурою згідно ст.3.4.1. Регламенту Верховної Ради.

Звичайно, можна вже сьогодні почати йти цим шляхом. Але можна було б зробити і таке: сьогодні і до кінця тижня всім комісіям, фракціям, народним депутатам подати письмові пропозиції уряду, міністру фінансів та в Комісію Верховної Ради з питань бюджету. Уряду спільно з комісією — доопрацювати проект бюджету і проект програми і в перші дні роботи п'ятої сесії — розпочати дискусію щодо бюджету, як це і визначено Регламентом Верховної Ради України.

Причому перед цим обов'язково розглянути ще два питання, про які згадувалось на нараді фракцій. Йдеться про основні напрямки грошово-кредитної політики на 1996 рік і про закон про внутрішній борг.

Сьогодні ж можна було дискусію не відкривати, а перейти до розгляду інших питань. Проект порядку дня з цього приводу вам роздано.

Попередня розмова із Прем'єр-міністром свідчить, що він теж підтримав би таку пропозицію.

Бюджет держави — надто серйозний документ для всіх нас. І в надто серйозний час ми його розглядаємо. Тому потрібен серйозний, грунтовний, а часто і нестандартний підхід до цієї важливої справи.

Слово врешті-решт за сесією.

* * *

Депутати підтримали пропозицію Голови Верховної Ради.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Указ Президента України від 5 жовтня 1995 року «Про випуск облігацій державної зовнішньої позики України 1995 року»

Враховуючи те, що Указ Президента України від 5 жовтня 1995 року № 912 «Про випуск облігацій державної зовнішньої позики України 1995 року» суперечить пункту 2 статті 18, статтям 24 та 25 Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні», статтям 3, 10, 11 та 12 Закону України «Про цінні папери і фондову біржу», статті 2 Закону України «Про приватизаційні папери», статтям 15 та 21 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств», Верховна Рада України **постановляє:**

Запропонувати Президенту України в тижневий строк привести Указ Президента України від 5 жовтня 1995 року № 912 «Про випуск облігацій державної зовнішньої позики України 1995 року» у відповідність до чинних законів України.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 14 грудня 1995 року.

ООН проголосила 26 квітня 1996 року Міжнародним днем пам'яті Чорнобиля

ТАКЕ рішення ухвалила 50-та сесія Генеральної Асамблеї ООН на пропозицію української делегації, повідомили агенції «Інтерфакс-Україна» в прес-центрі МЗС України у четвер.

У прийнятій Генасамблеєю ООН резолюції «Поліпшення міжнародного співробітництва й координації зусиль у справі вивчення, пом'якшення та мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи» звертається увага міжнародної спільноти до проблем, викликаних цією найбільшою в історії людства техногенно-екологічною катастрофою. Резолюція закликає підтримати зусилля України, Білорусі та Росії у справі подолання її наслідків.

Сесія ГА ООН уповноважила Генерального секретаря ООН продовжувати діяльність, спрямовану на зміцнення зусиль країн, міжнародних організацій, неурядових організацій і приватного сектора у справі ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Генасамблея закликала продовжувати надавати й збільшувати таку допомогу.

Резолюція містить заклик до світової громадськості взяти участь у створенні і діяльності Міжнародного дослідницько-технологічного центру з ядерних і радіаційних аварій в Україні.

20 грудня в Оттаві між Україною і країнами «Великої сімки» було підписано Меморандум про взаєморозуміння з проблеми закриття Чорнобильської АЕС.

Як повідомили в прес-центрі МЗС України, Юрій Костенко, міністр охорони навколишнього природного середовища і ядерної безпеки, який підписав документ від України, в заяві для преси висловився за необхідність розроблення довгочасного механізму співробітництва «Великої сімки» та України, оскільки, виведення з експлуатації ЧАЕС — «процес десятиліть».

Міністр запропонував розпочати підготовку спеціальних двосторонніх угод між Україною і кожною із країн «Великої сімки» для визначення механізму реалізації положень Меморандуму.

Як повідомляє прес-центр, Ю. Костенко запропонував підписати такі угоди навесні 1996 року під час саміту глав держав «Великої сімки» у Москві, де обговорюватимуться проблеми ядерної безпеки.

Григорій ЛУНЬОВ, народний депутат України

Концепція аграрної політики в Україні

Концепція визначає цільові установки та принципи, які є основою для розроблення законодавства в галузі аграрної політики в Україні.

1. Визначення економічного, соціального і політичного стану в Україні.

Агропромисловий комплекс України склався до 1990 року як крупнотехнологічна галузь, заснована на засадах колективної праці, колективного господарювання, державного планового матеріального забезпечення та гарантованих державних закупівель і переробки сільгосппродукції. Все це давало йому можливість, за умов у 5 разів нижчої фондоозброєності і в 10 разів нижчої енергозабезпеченості, ніж у розвинених країнах, виробляти дешеву сільгосппродукцію і продовольчі товари, на рівні забезпечення населення України харчовими продуктами за медичними нормами харчування і на десятки мільярдів доларів експортувати продукцію в обмін на енергоресурси.

На такому рівні розвитку агропромисловому комплексові бракувало тільки сучасної техніки, технологій та обладнання, які неспроможна була дати вітчизняна промисловість.

Загальна економічна криза і руйнівні неспрогнозовані реформи в сільському господарстві довели агропромисловий комплекс до банкрутства, а країну — до нестачі продовольства і недоступності цін на харчові продукти для населення. Спад виробництва порівняно з 1990 роком становить: по зерну у 1,7, молока і м'яса в 1,4, картоплі у 3 і овочів — у 5,5 раза. У 1995 році недосіяно 15 відсотків озимої пшениці і незорано 48 відсотків зябу.

Сучасний стан господарства усіх форм власності і господарювання агропромислового комплексу характеризується гострою економічною, соціальною і політичною кризою.

Економічна криза полягає у:

тяжкій кризі виробництва;

відсутності кредитно-фінансового забезпечення агропромислового комплексу;

дискримінації цін на сільськогосподарську продукцію;

згортанні інвестиційного потенціалу галузі, фізичному зношенні та моральному старінні технічного і технологічного оснащення;

зруйнованості й відсутності інфраструктури ринку сільгосппродукції і продовольства, відсутності реальних суб'єктів закупівлі сільгосппродукції;

неплатежах, заборгованості та кризі збуту всіх видів сільськогосподарської продукції;

монопольному гальмуванні цін і збуту сільгосппродукції переробниками й недоступності цін на продовольство для населення;

неспроможності господарств усіх форм власності і господарювання фінансово забезпечувати заходи родючості землі, захисту рослин і тваринництва, оновлення техніки, технологій і матеріально-технічного забезпечення виробництва;

витісненні вітчизняної сільгосппродукції і продовольчих товарів з внутрішнього і зовнішніх ринків;

неспрогнозованості і несприйнятті селянами нав'язуваного курсу земельної реформи.

Соціальна криза в агропромисловому комплексі характеризується:

критичним спадом доходів господарств усіх форм власності;

критичним зменшенням доходів, заробітної плати і життєвого рівня сільських працівників;

занепадом розвитку й забезпечення соціальної сфери села;

подальшим зниженням престижу життя і праці на селі і загостренням проблеми трудових резервів у сільськогосподарському виробництві.

Політична криза в агропромисловому комплексі характеризується:

незадоволенням селян кризою у виробництві, руйнуванням виробничої сфери, руйнуванням урядом ринку сільгосппродукції і дискримінаційною ціновою політикою уряду;

незадоволенням селян дискримінацією цін на сільгосппродукцію монополізмом переробників, монопольним дискримінаційним бартерним викачуванням сільгосппродукції комерційними постачальниками пально-мастильних матеріалів і засобів виробництва;

незадоволенням селян крайнім зниженням життєвого рівня;

несприйняттям нав'язуваних селянам неспрогнозованих майнових і земельних реформ, спрямованих не на передавання землі тим, хто на ній працює, а на скупівлю земель сільськогосподарського призначення великими власниками-латифундистами, не пов'язаними з працею на землі.

2. Цільові установки аграрної політики

Аграрна політика має бути спрямована:

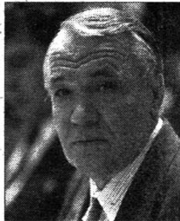
на подолання економічних, соціальних і політичних кризових явищ, що охопили агропромисловий комплекс;

на вдосконалення виробничих, майнових та земельних відносин;

на створення інфраструктури ринку сільгосппродукції і продовольства;

на забезпечення паритетного формування цін та звільнення виробників сільгосппродукції від монопольної цінової дискримінації посередників, переробників і торгівлі;

на відновлення рівня виробництва сільгосппродукції і забезпечення населення продовольством на рівні медичних норм споживання за доступними цінами;

За розпорядженням Президента України 26 — 27 грудня у Києві буде проведено Всеукраїнську нараду з питань агропромислової політики. У цьому зв'язку депутатська фракція «Селянська партія України» у Верховній Раді за рахунок своєї квоти на наших сторінках запропонувала надрукувати проект концепції, розроблений народним депутатом Г.О.Луньовим.

на відновлення і подальший розвиток виробничих сил і інфраструктури, на структурну перебудову агропромислового комплексу;

на визначення кредитно-фінансової, податкової політики і інвестиційного забезпечення агропромислового комплексу;

на впровадження протекціоністської державної політики з підтримання розвитку агропромислового комплексу;

на ефективну інтеграцію агропромислового комплексу до світового ринку й на захист вітчизняного сільськогосподарського виробництва;

на соціальний розвиток села;

на наукове забезпечення розвитку агропромислового комплексу;

на вдосконалення управління й кадрове забезпечення агропромислового комплексу;

на охорону навколишнього середовища у сфері агропромислового комплексу;

на законодавче забезпечення впровадження аграрної політики.

3. Принципи формування аграрної політики

Подолання економічної кризи у агропромисловому комплексі.

Подолання спаду виробництва сільськогосподарської продукції і продовольства певною мірою залежить від явищ загальної економічної кризи. Разом з тим розв'язання проблем внутрішніх кризових явищ у агропромисловому комплексі значною мірою впливає на вихід держави із загальної економічної кризи.

Політика виведення агропромислового комплексу з кризи має бути спрямована на подолання причин, викладених у першому розділі концепції, які привели до кризового стану.

Розв'язувати проблеми фінансового, кредитного, інвестиційного, цінового, технічного, збутового і постачального забезпечення виведення агропромислового комплексу з кризи не можна окремо, бо всі вони — у природному економічному зв'язку. Не прискорене реформування окремих відносин, а послідовне комплексне врегулювання системи відносин, виведення її на економічне саморегулювання і самозабезпечення дасть можливість вивести агропромисловий комплекс із кризи.

В умовах зруйнування і відсутності врегульованих економічних відносин, в умовах спаду виробництва, нестачі продовольства і водночас кризи збуту сільгосппродукції і продовольчих товарів, за низької платоспроможності населення і неврегульованості цін, ринкові сили, які панують нині в агропромислових відносинах, мало ефективні і соціально небезпечні: розкручують ціни на продовольчі товари для населення, на матеріальні засоби і пально-мастильні матеріали для агропромислового комплексу, блокують ціни на сільгосппродукцію.

Виведення агропромислового комплексу із кризи слід здійснювати через зобов'язання і відповідальність держави за забезпечення населення продовольством за доступними цінами.

Головну роль у створенні врегульованої системи відносин у агропромисловому комплексі має взяти на себе уряд, ввівши державну монополію на реалізацію основної сільгосппродукції (зерно, молоко, м'ясо і цукрові буряки, соняшник) і основних продовольчих товарів за цінами, які забезпечують відтворене виробництво сільгосппродукції і доступні для населення.

Для впровадження політики створення врегульованої системи економічних відносин в АПК доцільно застосувати модель створення галузевих концесійних державних виробничо-фінансових збутових об'єднань підприємств усіх форм власності і господарювання, через які уряд має здійснювати державну політику ринку сільгосппродуктів і продовольчих товарів, виконувати функції регулювання цін на рівні виробництва, закупівель, переробляння, торгівлі і споживання.

Політика впровадження врегульованої системи економічних відносин в АПК з державним регулюванням й урядовою участю та відповідальністю за забезпечення населення продовольством за доступними цінами на рівні медичних норм споживання має розв'язати всі проблеми виведення АПК з економічної кризи.

Подолання соціальної і політичної кризи в АПК

Соціальна і політична криза в АПК постали на тлі економічної кризи і неспрогнозованих непослідовних радикальних однобічних реформ ринкових і земельних відносин.

Виведення АПК із соціальної і політичної кризи можливе зі зміною політики радикальних однобічних реформ на політику створення врегульованої системи економічних відносин.

Удосконалення виробничих, майнових і земельних відносин в АПК.

Здійснюваний урядом курс радикальних однобічних реформ у напрямі тільки прискорення земельної реформи і комерціалізації аграрного ринку не відповідає ні вимогам виведення АПК з кризи, ні конструктивній аграрній політиці в цілому. Прискорена комерціалізація ринку без створення інфраструктури ринку і формування суб'єктів комерційного ринку, так само як і наміри продавати землю сільськогосподарського призначення і створення «ефективного власника» латифундиста без спроможності купувати землю тими, хто на ній працює, руйнівна і небезпечна.

Політика вдосконалення виробничих, майнових і земельних відносин в АПК має ґрунтуватися на засадах становлення і розвитку кооперативних відносин працівників власників майна і земельних паїв у колективних сільськогосподарських підприємствах, введенні фермерських і приватних господарств без радикального руйнування виробничої сфери крупнотехнологічного виробництва колгоспів і радгоспів.

Поєднання кооперативного крупнотехнологічного виробництва з розвитком і трансформуванням у ньому відносин приватної власності на майно, землю та результати праці — не руйнівний, а еволюційний шлях в аграрній політиці, здатний вивести АПК з кризи розвалу і невизначення реформ.

Колективне сільськогосподарське підприємство як модель господарювання на сучасному етапі реформ є талановитим відкриттям фахівців, науковців і практиків в Україні, який є найефективнішим напрямом розвитку кооперативних виробничих, майнових і земельних відносин на селі.

Формування економічних відносин у колективних сільськогосподарських підприємствах на основі трудових, майнових і земельних прав — це напрям створення реального власника у сільському господарстві у вигляді кооперативного об'єднання працівників- власників, який ще не визначений в аграрній політиці в Україні.

Впровадження кооперативних принципів об'єднання у колективні сільськогосподарські підприємства, а саме: добровільність членства, самоврядування, самофінансування, матеріальна відповідальність, створення спільних фондів, розподіл доходу на вкладену працю, а частини прибутку на майнові і земельні паї розв'язує проблеми підвищення ефективності використання землі, мотивації праці і розвитку демократичних виробничих, майнових і земельних відносин у сільському господарстві.

Політика збереження потенціалу крупнотехнологічного виробництва шляхом кооперативного господарювання колективними сільськогосподарськими підприємствами виключає продаж, заставу і дарування земель сільськогосподарського призначення як руйнівний чинник. Слід враховувати, що продаж земель сільськогосподарського призначення за сертифікатами в умовах економічної кризи, знецінення грошей і селянської праці, розрахований на скупівлю землі власниками-латифундистами, не пов'язаними з працею на землі призведе до соціальної несправедливості у земельних відносинах, подорожчання продуктів майже на 10 мільярдів доларів з введенням у ціноутворення ренти землевласників і до безробіття на селі до 10 відсотків працездатного населення. Реструктуризація колективних сільськогосподарських підприємств на дрібнотоварні приватні господарства без інвестиційної підтримки держави не тільки руйнує крупнотехнологічну структуру АПК, а й прирікає на загибель приватні господарства.

Наукове і законодавче забезпечення організації раціональної виробничої структури колективних сільськогосподарських підприємств і виробничих, майнових та земельних відносин в них має бути основним напрямом політики реформ виробничих, майнових і земельних відносин у сільському господарстві України.

Створення інфраструктури ринку сільгосппродукції і продовольства, звільнення виробників від монопольної цінової дискримінації посередників, переробників і торгівлі. Забезпечення формування паритетних цін на сільгосппродукцію. Відновлення рівня виробництва і забезпечення населення харчовими продуктами на рівні медичних норм споживання і доступних цін.

В умовах спаду виробництва та збуту сільгосппродукції і продовольства, що склалися в Україні, в ринкових відносинах, на ринку сільгосппродукції і продовольства діє не природний закон формування цін «попит — пропозиція», а монопольної цінової дискримінації посередників, переробників і торгівлі.

Це відбувається тому, що в дії регулятора цін «попит — пропозиція» паралізовано чинник попиту критичною купівельною спроможністю населення, а посередники, переробники і торгівля, користуючись штучним падінням попиту за фактичної нестачі продовольства, вільно маніпулюють цінами і закупівлями, виснажуючи сільське виробництво і кишені населення.

У такій ситуації уряд має взяти на себе обов'язок і відповідальність щодо забезпечення цінового паритету на сільгосппродукцію і доступних цін на продовольство для населення, за медичними нормами харчування, здійснюючи політику державного регулювання ринку сільгосппродуктів і продовольства.

Політика державного регулювання сільськогосподарського і продовольчого ринку має полягати в змі-

(Закінчення на 7-й стор.).

Парламентська хроніка

Володимир КОРОЛЮК, «Голос України»

Лукава цифра,

або Куди уряд заховав 10 мільярдів доларів внутрішнього продукту?

ПІСЛЯ перерви виступали і відповідали на запитання міністри, які доповідали про розвиток галузей у рамках проекту програми соціально-економічного розвитку України на 1996 рік.

Це важливе питання було винесене на розгляд сесії для того, щоб насамперед під час обговорення проекту бюджету на наступний рік депутати мали змогу уточнити: чи реальні доходи плануються отримати урядом, чи ощадливо будуть використані скромні фінансові ресурси нашої держави?

Після міністра промисловості слово отримав керівник сільськогосподарської галузі Павло Гайдуцький. Він підкреслив, що селяни не тільки не допустили спаду, а й добилися приросту майже всіх показників виробництва основних видів продукції. Однак держава заборгувала селянам лише за зерно 10 трильйонів карбованців. Водночас зросла заборгованість селян за поставлені енергоресурси. Це не дало можливості вчасно провести весь комплекс сільськогосподарських робіт — зокрема, зорано на зяб на третину менше, аніж передбачалося.

І хоча уряд планує ряд заходів щодо поліпшення забезпечення села технікою, добривами, виділяються певні кредитні ресурси, схоже, трудівникам доведеться і наступного року покладатися лише на себе та на Бога.

Денне і вечірнє засідання 21 грудня

Подібна картина складається і в нафтогазовій галузі. Бо, хоч голова Державного комітету нафтової, газової і нафтопереробної промисловості Євген Довжок підкреслив певну стабілізацію в роботі галузі, однак постійне скорочення геологорозвідувальних робіт не дає змоги сподіватися на приріст виробництва власних енергоносіїв. Понад те, зменшення фінансування призводить до нових проблем у галузі. Водночас можна констатувати, судячи з виступу голови держкомітету, що керівництво галузі поки що не зуміло виробити підходи для нарощування видобутку ані нафти, ані газу, не вміє використати кадровий потенціал, який має наша держава. Хоча саме керівництво комітету могло стати своєрідним центром перерозподілу людських ресурсів і заробити на цьому потрібні кошти для розвитку галузі.

Потім Прем'єр-міністр України Євген Марчук зосередив увагу на тих напрямках діяльності уряду, які дадуть можливість, на його думку, найповніше реалізувати програму соціально-економічного розвитку на наступний рік. Зокрема, він підкреслив, що половина продукції продовжує вироблятися в державному секторі економіки, хоча сьогодні приватизовано понад дві третини підприємств. Євген Кирилович вважає, що на часі структурна перебудова промисловості, а для цього держава і уряд повинні займати тверду позицію і щодо державної підтримки деяких видів виробництва, і щодо регулювання цін виробників-монополістів.

Він зупинився також на кількох конкретних проблемах аграрного сектора і шляхах їх розв'язання.

Після виступу і відповідей на запитання міністра вугільної промисловості Сергія Поляка Верховна Рада приступила до обговорення проекту бюджету на 1996 рік.

Міністр фінансів Петро Германчук ознайомив з підсумками виконання бюджету 1994 року. Цікаво, що міністр зізнався: «Це справді був перший бюджет, який сформували у межах тих ресурсів, що були наявні у державі». Підкреслюю цю обставину тільки тому, що деякі нинішні урядовці свого часу говорили про той проект бюджету як про нереальний. Отож, схоже, час розставив усе на свої місця.

Проект бюджету на рік наступний продиктований подальшим падінням виробництва, значною недоїмкою податкових платежів, невмінням керівників місцевих органів влади використовувати свої права для встановлення місцевих податків і зборів.

Оскільки у сьогоднішньому номері друкується і виступ Голови Верховної Ради Олександра Мороза, зверну увагу лише на таку обставину. Уряд обчислив внутрішній валовий продукт у цифру понад 7 квадрильйонів карбованців, однак Олександр Мороз вважає, що ВВП на 2 квадрильйони карбованців більший. У кулуарах журналісти, коли цю цифру перевели в долари, визначили, що різниця становить 10 мільярдів американських доларів. Отож і постає запитання: чи не «лукаву» цифру назвав міністр фінансів часом?

Василь ТУГЛУК, «Голос України»

У новий рік — без старих боргів

Ранкове засідання 22 грудня

Після «озвучення» запитів народних депутатів Головою Верховної Ради України Олександром Морозом парламентарії приступили до обговорення доповнень і змін до проекту закону України про приватизацію майна державних підприємств. Запропоновані вони народним депутатом В. Коломойцевим і спрямовані на те, щоб не допустити ще одного пограбування більшості народу України.

Після короткої, але гострої дискусії доручено внести ці поправки до проекту. Далі народні депутати внесли зміни і доповнення до закону України про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту і приступили до обговорення у третьому читанні законопроекту про довірчі товариства. Судячи з усього, народні депутати, як і запропонував із самого початку головуючий, вирішили попрацювати продуктивно і прийняти закони, дія яких починається з нового року.

Вимога тижня

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Не буде путтям з реформ, замішених на сльозах!

До Києва прибули посланці шахтарських колективів Луганщини. З конкретною метою — домогтися негайної сплати належних вугільникам за їхній труд грошей (з вересня й раніш). Ситуація надзвичайна. Людям практично немає на що жити. Якщо у забій відправляються десять чоловік з одним «тормозком», то це вже фініш. Можна не згадувати про відсутність спецодягу, знарядь праці, засобів захисту виробництва і т.д. Галузь занепадає, оскільки падають з ніг люди. Від голоду. Шахтарів знову ошукали в головному — у заробітку. І їх уже не зігрівають міністерські теплі промови про дива реструктуризації галузі, коли найжиттєздатніші об'єднання акціонуються, зіб'ються в холдинги і заживуть приспівуючи на вільних хлібах.

Робітники міркують по-своєму: не буде користі з реформ, замішених на сльозах і нестабільності. А нестабільність ця — від загального хаосу, який «замотав» виконання домовленостей за травневими вимогами шахтарів, що гальмує зараз роботу навіть благополучних колективів.

Наприклад, на складах об'єднання «Ровенькиантрацит» нагромадилося 850 тис. тонн сортового вугілля. Продукція не має ходу нібито через неплатежі. Але водночас успішно закуповується польське вугіллячко. Як це розуміти?

Тому й попереджають уповноважені «ходаки», що коли не вдасться до Нового року розв'язати проблему хоча б із зарплатою, то регіони знову сколихне хвиля страйків. Лунають заклики неформальних лідерів організувати загальний шахтарський похід до Києва. Навіщо це провокувати?

Та не все так однозначно. Під час прес-конференції 21 грудня до шахтарів звернулися народні депутати від фракції соціалістів Наталя Вітренко та Володимир Марченко і відверто закликали «дивитися в корінь» і домагатися розв'язання не якихось поодиноких економічних питань, а загальнополітичних.

Секретаріат Верховної Ради України висловлює глибоке співчуття завідуючій сектором Загального відділу Бабченко Наталії Григорівні в зв'язку з тяжкою втратою — смертю її чоловіка

Володимира Івановича

Віктор КУЛЬЧИЦЬКИЙ, журналіст

Угода тижня

Два банки — один спосіб життя

ЦЬОГО ТИЖНЯ російський Об'єднаний експортно-імпортний банк (ОНЕКСІМбанк) і український ЮНЕКСБАНК уклали генеральну угоду про міжбанківське співробітництво. Багатьом, особливо на тлі останніх, вельми бурхливих подій у банківському світі, народження цього документа, можливо, видасться подією не найяскравішою. І все ж деякі ознаки свідчать, що вона заслуговує на увагу...

Укладання такої угоди означає, що активне співробітництво з українським банком розпочинає не просто великий, а один з найбільших російських банків. Нинішні акціонери ОНЕКСІМбанку — це більш як 30 російських зовнішньоторговельних об'єднань з річним оборотом понад 10 мільярдів доларів. Сума активів банку на 1 липня цього року перевищила 15 трильйонів рублів, завдяки чому він посів за цим показником 4-е місце у Росії. За даними журналу «The Banker», ОНЕКСІМбанк приєднався до 1000 найбільших у світі, а журнал «Eurovoney» назвав його 1995 року найкращим російським банком. Він здобув статус уповноваженого банку Держкоммайна, платіжного агента уряду з державних скарбницьких зобов'язань, у справах про неспроможність. Торік ОНЕКСІМбанк перший і поки що єдиний із Росії відкрив свій швейцарський дочірній банк зі стовідсотковим російським капіталом.

Безперечно, якщо банк розпочав щільне входження до міжнародних фінансових ринків і посів місце у самому центрі Європи, Україна ніяк не могла залишитися поза кутом його зору. Угода з ЮНЕКСБАНКОМ стала першим рішучим і динамічним кроком до співробітництва з українськими банками. Цим документом передбачається активний розвиток кореспондентських відносин, встановлення двома банками на взаємній основі режиму найбільшого сприяння у різних секторах фінансового ринку, співробітництво і пошук спільних підходів на фондовому ринку, вдосконалення платіжно-розрахункових механізмів.

ЮНЕКСБАНК стає єдиним уповноваженим по діяльності ОНЕКСІМбанку в Україні.

— Більшість російських банків, — каже начальник управління ОНЕКСІМбанку в питаннях роботи з банками СНД і країн Балтії Олександра Орлова, — з'являючись в Україні, головним своїм завданням поки все ще ставлять перед собою роботу на внутрішньому міжбанківському фінансовому ринку, тобто заробляння грошей здебільшого на кроскурсах. А ми, співпрацюючи з ЮНЕКСБАНКОМ, маємо намір залучати великий промисловий капітал, створювати велику мережу клієнтських ланцюжків між клієнтами ЮНЕКСБАНКУ та ОНЕКСІМбанку.

Іншими словами, працювати з реальними виробниками, з підприємцями, які розвивають українську економіку. Отже, для співробітництва нам потрібен надійний, динамічно розвинений банк.

(Закінчення на 6-й стор.).

Домовленість тижня

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Італійці не бояться підсковзнутися на українському ринку

НА ДУМКУ вітчизняних автомобілебудівників, у Києві сталася епохальна для галузі подія. Між італійською компанією «Iveco» і ВАТ «Мотор Січ», відомим передусім як виробник авіадвигунів, підписано домовленість про спільний випуск на базі останнього коробок передач та дизельних двигунів. Передбачається, це, разом зі складанням на КрАЗі машин «Iveco», дасть можливість згодом задовольнити потреби України у власному автомобілі невеликої вантажопідйомності.

Автомобіль не розкіш, а засіб пересування. Якщо це твердження у вітчизняного обивателя у своїй більшості викликає іронічну посмішку, то з правдивістю висловлювання, що рівень автомобілебудування вказує на ступінь розвитку держави — важко не погодитися. Тому, можна стверджувати, що ми знаходимося на ступені «варварства» і до цивілізації ще ой як далеко.

Українське автомобілебудування безнадійно програє західному не лише за кількістю машин, що випускаються (Франція, Німеччина, також Італія — держави, більш-менш рівні за площею і чисельністю населення з нашою країною, — видають «на-гора» від 2,5 до 3,5 мільйона авто на рік), а й за технічними параметрами, екологічними вимогами. Катастрофічне відставання від закордону викликане, на думку самих виробників, тим, що тривалий час ми жили у замкнутому просторі, де мало звертали увагу на рівень викидання вихлопних газів, втрати бензину. Ніхто не прагнув до зростання автомобільного експорту, завоювання зовнішнього ринку.

Вантажівки — особлива тема. У вітчизняному парку їх 970 тисяч, половина з яких зовсім спрацювалась. До того ж тепер, у часи неоголошеного надзвичайного стану в економіці, такі машини за своїми технічними параметрами просто транжири. Адже один ЗІЛ за 100 кілометрів шляху «спалює» 40 літрів бензину. Вердикт однозначний — арсенал необхідно поступово змінювати.

Як розповів ґенеральний директор ВАТ В'ячеслав Богуслаєв, таке виробництво двигунів дасть змогу створити в Україні додатково 80 тисяч робочих місць. Пайова участь «Iveco» — 60% проти 40 % з боку «Мотор Січ». Незважаючи на важливість прийнятого документа, підписання домовленості має чисто формальний характер. Робота вже йде, і в наступному році «Iveco» — «Мотор Січ» планує освоїти 2 тисячі двигунів, які чекають на іншому вітчизняному підприємстві — КрАЗ. Там, за словами технічного директора цього виробничого об'єднання Сергія Малова, з допомогою все тих же італійців сподіваються випускати щорічно 12 тисяч «кузовів» малого і середнього класів вантажопідйомністю від 1,5 до 3,5 тони.

А. Франчук переїде до Києва?

Рішення тижня

ВЕРХОВНА РАДА КРИМУ в середу ухвалила постанову, якою вирішила звільнити Анатолія Франчука від обов'язків прем'єр-міністра уряду автономії з моменту підтвердження Верховною Радою України його повноважень.

Як передає кореспондент «Інтерфаксу-Україна», за цю постанову проголосували 75 депутатів, 5 голосів проти, 1 — утримався. Загалом у голосуванні брав участь 81 чоловік.

У преамбулі документа зазначено, що таке рішення парламент Криму прийняв за погодженням з Президентом України і на підставі статей і положень Конституційного договору та Закону України «Про статус народного депутата України».

Крім того, йдеться у преамбулі постанови, його прийнято у зв'язку з обранням прем'єр-міністра уряду автономії А. Франчука народним депутатом України і на підставі його заяви від 18 грудня (в якій А. Франчук звернувся до парламенту з проханням вирішувати питання про його звільнення з посади після підтвердження повноважень депутата).

8 грудня парламент Криму висловив недовіру главі кримського уряду Анатолію Франчуку. В.о. глави уряду Криму затверджено Аркадія Демиденка, який до того обіймав посаду заступника глави уряду.

10 грудня цього року під час повторних виборів до парламенту А. Франчука було обрано депутатом Верховної Ради по Керченському виборчому округу.

Анонс тижня

Олена СЕДУНОВА, театрознавець

«Маруся Чурай» у столиці

Віршований роман Ліни Костенко «Маруся Чурай» мріє поставити на сцені не один режисер, проте вдається ця складна справа далеко не кожному. Серед тих; хто зумів подолати опір літературного матеріалу — Харківський театр імені Шевченка (експериментальна творча лабораторія «Березіль»). Виставу поставив головний режисер театру Ігор Борис, сценографія Тетяни Медвідь, композитор Геннадій Фролов. У ролі Марусі — заслужена артистка України Лідія Стілик. Харківські глядачі співпереживають героїні постановки вже понад рік. А тепер її побачать і кияни: післязавтра, всього один вечір, «Маруся Чурай» ітиме на сцені столичного театру імені Франка.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

Провал «робітничих генералів»

Акція тижня

АКЦІЯ протесту «Твій завод», організована 20 грудня виконкомом Всеукраїнської спілки робітників у Чернігові, проведена у формі відкритих зборів... десяти представників колективів і робітників обласного центру.

Хоча про намічений захід заздалегідь повідомили засоби масової інформації, у Народному домі я з розчаруванням побачив ті ж самі знайомі обличчя місцевих політиків — першого секретаря міськкому КПУ Миколи Лебединця, голови осередку ТКУ Миколи Лук'яненка, активістів Руху, УРП, ДПУ. Організатори зібрання — рада місцевого осередку Всеукраїнської спілки робітників (ВСР) — провели в безнадійному очікуванні ще кільканадцять хвилин, але робітництво так і залишилося глухим і абсолютно байдужим як до закликів ініціаторів акції («Если ты работаешь — останови станок с 10.00 до 11.00, выйди на заводской митинг, приди на собрание и заставь слушать себя тех, кто не хочет расстаться с украденным!»), так і до зборів.

Промовцям із місцевого осередку ВСР, приголомшеним явним провалом акції, ясна річ, довелося потратити чимало часу на виправдовування, звинувачення колег в інертності, пасивності, «непідйомності». Слюсар «Чезари» Валерій Сташевський пояснив це тим, що «робітник нині задурманений» телебаченням, яке, на його погляд, «оболванивает» народ. Інші кляли незалежність, називали інші причини. А від того, мовляв, ще більше прогресує криза в економіці України.

Що ж робити? Це сакраментальне запитання задав собі і майже порожньому залові генерал-майор у відставці Віталій Хильченко і повчально відповів: «Потрібно щось робити».

Генералові легко давати вказівки. Але неконкретне «щось» сьогодні як гасло не діє. Те, що в Чернігові на багатьох заводах скрутна економічна ситуація, ні для кого не таємниця. Все це біль і водночас хвороба, яку треба лікувати, долати, а не роз'ятрювати її, перетворювати на хронічну.

Байдужість до закликів ВСР місцевих робітників пояснити дуже легко: люди втомилися йти «не знати куди», бути розмінною монетою у певних політичних сил. З цього приводу, до речі, на зборах цитували слова голови міського об'єднання ВСР Миколи Бойкачова, який на пленумі обкому Компартії України «акцентував увагу на необхідності створення в області, місті робітничих осередків — вони до деякої міри, на думку промовця, стануть опорними пунктами в роботі партійних організацій». Виділені рядки — з газети комуністів «Серп і молот».

Заклик М.Бойкачова, колишнього парторга локомотивного депо, та його нечисленних однодумців, які вже, до того ж, розкололися і пересварилися, об'єднуватися, «брати під свій контроль виробництво, збут (! — Авт.), фінанси (! — Авт.) і споживання» — не що інше, як новітня популістсько-дилетантська і фарисейська демагогія, розрахована на простачків. Робітник з акціонерного товариства «Сіверянка» І.Пінчук, який після приватизації підприємства отримує 30 мільйонів карбованців, хотів пояснити це «робітничим генералам». Але його слова, досвід виявилися нецікавими для ведучих зібрання. Робітника попросили з трибуни. Хоча до цього виступу всі зловживали регламентом. Ось така «робітничо-генеральська» демократія. А даремно. Якби ВСР всерйоз зайнялася поширенням досвіду приватизації «Сіверянки», може, менше б у місті було знедолених роботяг.

Надто висока ціна — реформи будь-якою ціною

Бухгалтерія тижня

Прем'єр-міністр України Євген Марчук висловився проти проведення «реформ будь-якою ціною».

Виступаючи перед головами міськрад міст обласного підпорядкування 20 грудня в Києві, він заявив, що зробити цього не дасть «напруженість соціального характеру». Є. Марчук повідомив, що провів з цього приводу ряд дискусій з представниками міжнародних фінансових організацій.

Прем'єр-міністр України назвав однією із головних проблем, що стоять перед урядом, проблему бюджету 1996 року. В цьому питанні зосереджені не лише економічні, а й політичні чинники, сказав він.

За його словами, місія МВФ, яка працює тепер в Україні, також «висловила ряд претензій» як до виконання бюджету 1995 року, так і до проекту 1996 року.

Є. Марчук нагадав, що проектом бюджету 1996 року передбачено дефіцит у 427 трлн. крб., або 6 % від ВВП.

Прем'єр підкреслив першочергову потребу боротьби з інфляцією, зазначивши, що «зростання виробництва можливе лише за річної інфляції нижче 35%».

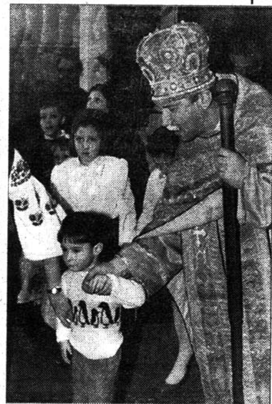
У цьому зв'язку він заявив, що уряд не робитиме жодних «позапланових емісій» і має намір чітко дотримуватися механізму погашення дефіциту бюджету як за рахунок кредитів НБУ, так і за рахунок зовнішніх джерел і випуску цінних паперів.

Прем'єр-міністр загалом позитивно оцінив можливість створення в Україні вільних економічних зон. «У цілому ряді випадків ці зони «тягнуть» за собою вільний капітал», — сказав він, підкресливши у той же час необхідність «грамотного регулювання» режиму таких зон.

Перевтілення тижня

Микола КОВАЛЬ, журналіст

Міністр у подобі святого

У день святого Миколая Міністерство юстиції України та Українська Правнича Фундація влаштували свято для дітей. Пригостили малечу солодощами, кожному вручили подарунок. А окрім — вітали віршами та піснями.

У невеличкому святковому спектаклі, який показували дітям, міністр юстиції України, президент Української Правничої Фундації, народний депутат України Сергій Головатий зіграв роль святого Миколая, роздавав подарунки дітям.

Глава Адміністрації Президента України Дмитро Табачник зачитав Указ Президента про додаткові заходи щодо поліпшення матеріального забезпечення органів юстиції.

Так що того дня весело було не лише дітям. Дорослі теж раділи.

На знімку: Сергій Головатий у ролі святого Миколая.

Сергій ВЛАД, журналіст

Шахтарі всіх надр, акціонуйтесь!

Акцент тижня

БЕЗПЕРЕЧНО, один з найпомітніших акцентів на цьому тижні зробив міністр вугільної промисловості Сергій Поляков, який виступив з доповіддю на колегії свого відомства в Донецьку.

Йдеться про наболіле: проект Указу Президента України про перебудову структури управління вугільною промисловістю України. Власне, того факту, що наявна структура управління має адміністративно-командну природу, вже ніхто не заперечує. Але знадобилося кілька років боротьби в стінах уряду і парламенту, у вибоях і на мітингах страйкарів, щоб схилитися до ринкових перетворень. Ціна такого безвідповідального зволікання — падіння вуглевидобутку, сотні трильйонів карбованців, викинутих на інфляційний вітер.

Отже, що пропонується? Прискорена корпоратизація державних підприємств за погодженням з Антимонопольним комітетом і Міністерством економіки України. Передбачається, що таким чином буде створено базу для переходу галузі до ринкових відносин. І це вже не просто слова, бо йдеться про цілковиту виробничо-економічну самостійність шахтних підприємств, які, згідно з накресленнями, разом з вуглезбутовими організаціями невдовзі утворять державні акціонерні вугільні комплекси. Враховуючи їхню кількість, щоправда, можна дійти висновку, що «погоду робитимуть» ті самі вугільні об'єднання на новий лад. І, звісно, Мінвуглепром, який розпоряджатиметься 51 відсотком акцій. Але тільки поперва. Оскільки вугільні комплекси нестимуть майнову відповідальність за результати своєї виробничої діяльності, а фінансово-кредитний та інвестиційний потенціал держави покращиться нескоро, майбутнього володаря контрольного пакета акцій на окремо взятих підприємствах передбачити важко. А це наводить на думку, що лобіювання інтересів галузі посилиться на всіх рівнях виконавчої і законодавчої влади.

Втім, про державну підтримку галузі вже заявили і уряд, і парламент. Принаймні, борги багатьох збиткових шахт списано на внутрішню заборгованість. Не забув згадати про свою зацікавленість шахтарськими проблемами на цьому тижні і новопризначений перший помічник Президента України Володимир Кузнецов. Та найбільше, схоже, сказав на колегії в Донецьку міністр. Назвавши реструктуризацію галузі не вельми популярною, він зазначив, що Україна ще не готова до того, щоб швидко й активно створювати нові робочі місця для працівників неперспективних шахт, які закриваються.

Але хіба хочеш — мусиш!

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Гроші не пахнуть. Пахне газом з «Львівтрансгазу»

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ комплекс України, як комплекс життєво важливих інтересів держави, раз у раз породжує криміногенні ситуації. «Львівтрансгаз» — не виняток, але кримінальна справа, порушена Генеральною прокуратурою за фактами зловживань у господарській діяльності цієї організації, має шанс увійти до Книги рекордів Гіннесса.

Одного чудового дня в кабінеті генерального директора «Львівтрансгазу» зійшлися двоє керівників. Перший — І.Палцан, призначений на посаду в березні ц.р. Другий — Я.Турчинський, якого за рекомендацією Генеральної прокуратури було усунуто з посади, а згідно з рішенням Залізничного районного суду міста Львова — поновлено на ній. Двоє керівників, що зійшлися на вузькій стежці, почали з'ясовувати взаємини: обмінялися люб'язностями, запропонували один одному дружні послуги міліції і т.ін. Ярема Остапович залишив кабінет, пообіцявши повернутися сюди. Нині він формально працює на посаді в.о. генерального директора — без права підпису.

Виконуючий обов'язки у свій кабінет не з'являється: донедавна використовував відпустки. Колективові, який налічує 3,5 тисячі працівників, можна поспівчувати: спробуй угадати, на кого з керівників робити ставку. Йдеться ж бо про хліб насущний на тлі загального безробіття.

За останніх два роки Ярема Турчинський став чи не найпопулярнішим у регіоні героєм газетних публікацій. Інформаційна бомба вибухнула того дня, коли УСБУ у Львівській області оприлюднило факти приховування «Львівтрансгазом» валюти за кордоном. Згодом Ярема Турчинський пояснював на прес-конференції журналістам, що йдеться лише про заборгованість польського партнера. «Львівтрансгазом» зайнялися контрольно-ревізійні органи. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу.

Після публікації в «Голосі України» «Цвіт калини в кільцях удава» (25 листопада) Я.Турчинський підготував лист до редакції. В ньому, зокрема, говориться:

«...Мене було переведено з посади генерального директора на посаду виконуючого обов'язки, яка згідно з трудовим законодавством взагалі не існує. Це було зроблено за подання колишнього Генерального прокурора п.Дацюка. Він міг би (при наявності підстав) відсторонити мене від посади своєю прокурорською владою, та чомусь обмежився рекомендаціями «Укргазпрому».

Які ж причини спонукали керівництво «Укргазпрому» піти на грубі порушення трудового законодавства?

1. АТ «Укргазпром» було створено незаконно з метою узурпації влади в газовій промисловості у руках проросійських мафіозників, які безсоромно грабували Україну.

2. Ціни на транзит російського газу через Україну, погоджені тим же АТ «Укргазпром», були в чотири рази нижчі за світові, а на зберігання газу в підземних сховищах — у 15 разів нижчі.

3. Заміри газу на вході в Україну або повністю відсутні, або настільки застарілі, що про якийсь реальний облік газу, за який Україні нараховують величезні борги, говорити не доводиться. Але кому це вигідно?

4. В «Укргазпромі» на сьогодні існує неправильна система бухгалтерського обліку, що дає можливість приховувати прибутки і не сплачувати державі величезні суми податків.

5. «Укргазпром» одержує матеріальні винагороди за рахунок приховування реальних втрат газу, і передусім — у «Львівтрансгазі», бо у нас найбільші підземні сховища, в яких просто неможливо підрахувати точну кількість газу.

Ці проблеми я не раз ставив перед керівництвом «Укргазпрому», з пропозиціями щодо його реформування звертався до Президента, прем'єра, віце-прем'єра, Генерального прокурора України. Та ці клопотання ніяких позитивних результатів не дали. Навпаки, проти керівництва «Львівтрансгазу», зокрема і проти мене, на замовлення мафіозних і антиукраїнських сил було порушено кримінальну справу, яка не знаходить логічного завершення понад півтора року...»

Нинішній генеральний директор «Львівтрансгазу» Іван Палцан став «опонентом» Яреми Турчинського несамохіть, через обставини, що склалися. На підприємстві працює вже 21 рік, донедавна був заступником з виробництва, до фінансових розрахунків не був причетний. Про себе сказав так:

— Люди мене знають, а я — їх. Робив усе, щоб вони не боялися газу, не втікали. Усі 14 компресорних станцій запущені за моєю участю. По два-три місяці із щитової не виходив.

Нині Івана Григоровича хвилюють передусім виробничі справи. Годі й казати про те, що промисловий комплекс Львівщини цілковито залежить від ритмічної діяльності її енергетичного «серця». І це серце попри кримінальні хмари працює справно і відраховує у місцевий бюджет величезні суми. Новий генеральний вводить свої новації. Наприклад, повністю комп'ютеризував усі структури підприємства, хоч не обійшлося без спротиву тих, хто звик працювати з рахівницею й олівцем. Втім, нинішня діяльність підприємства — то тема окремої розмови. Обставини складаються так, що новому керівникові доведеться паралельно із слідством проводити службове розслідування за актами ревізії КРУ. А ті акти рясніють астрономічними цифрами. Серед них, наприклад, така: упродовж 1991 — 1994 років товариство з обмеженою відповідальністю «Газифікація», де Ярема Турчинський має 60 процентів акцій, за рахунок «Львівтрансгазу» одержало прибутків на суму 12 мільярдів 744 мільйони карбованців. Законність чи незаконність цих розрахунків мають ще довести правоохоронні органи. Сам Ярема Турчинський вважає ці акти фальсифікацією на замовлення «хазяїв». Феміда ж, як бачимо, бавиться у кота і мишку: однією рукою усуває з посади, другою — поновлює.

Бідне «серце»! З одного боку — кримінальна справа, з другого — політичні пристрасті і з'ясування взаємин: хто — патріот України, а хто — мафіозі. І, як завжди водиться за таких обставин, виграє третя сторона, яка невидимою рукою диригує процесом.

Не вдаючись у деталі кримінальної справи, допоки йде слідство, заступник голови Львівської облдержадміністрації Любомир Крайник прокоментував політичний аспект скандалу всеукраїнського масштабу:

— Цією справою керує досвідчений режисер.

Нехай компетентні органи з'ясовують, чи ця справа «пахне газом», чи ж ні. Та на одне питання, дуже приземлене, я хотіла б почути відповідь уже зараз. Приватна структура «Газифікація» виконує замовлення державного підприємства «Львівтрансгаз», і обидві об'єднані однією особою — керівника, Яреми Турчинського. Погодьтеся, «делікатна» подробиця.

— Ситуація ненормальна, — погоджується Любомир Крайник, — але вона породжена державою. Керівник державного підприємства одержує таку заробітну плату, за яку не може прогодувати сім'ю...

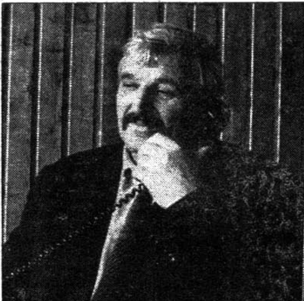
Два банки — один спосіб життя

(Початок на 4-й стор.).

На перший погляд, вибір ЮНЕКСБАНКу як партнера в такому співробітництві може видатися дещо несподіваним — врешті-решт, в Україні існують такі гранди, як «Промінвестбанк» або «Україна». Але вираз «ті, що динамічно розвиваються» в устах Олександри Орлової, мабуть, багато що пояснює. Народившись два роки тому, в грудні 1993 року, досить швидко пройшовши етап становлення, ЮНЕКС уже з початку цього року став дійсно динамічно, коли не сказати, стрімко розвиватися. Його акціонерами стають такі великі підприємства як Кременчуцький нафтопереробний завод, банк доводить свій статутний фонд від кількох десятків мільярдів карбованців до 170 мільярдів, а потім до суми, яка дорівнює 3 мільйонам ЕКЮ, а це для багатьох вітчизняних банків поки що залишається далекою і малореальною метою. Мережа кореспондентських відносин уже сьогодні дозволяє йому працювати з фінансовими установами багатьох країн світу — від США до Китаю. Сьогодні спеціалісти ЮНЕКСБАНКу активно розробляють власну вексельну програму, програму впровадження пластикових карток. За словами голови правління Бориса Кушнірука, йдуть інтенсивні переговори про створення фінансово-промислової групи на базі Кременчуцького НПЗ з урахуванням банку. Його керівники банку чудово усвідомлюють те, як непросто нинішньому ЮНЕКСу обслуговувати таку потужну структуру (потенційно НПЗ має річний оборот продукції на суму в $ 2 млрд.). Тому особливого смислу набуває й співробітництво з ОНЕКСІМбанком, враховуючи те, що основні сировинні потоки до ФПГ йтимуть із Росії. Словом, банкіри на відміну від багатьох широкомовних політиків справді поновлюють економічні зв'язки між двома країнами. Звичайно, ті, що мають значення.

Росте у лісі вербова лоза...

ВІТАЛІЙ ПАВЛОВИЧ ПОЛУХТОВИЧ народився і виріс на Волині. Після закінчення Львівського лісотехнічного інституту ось уже 36 років трудиться в лісовому господарстві області. З його ініціативи 20 років тому в Ковелі було створено лісогосподарське підприємство для поліпшення ведення колгоспних лісів, яке сьогодні має назву — Ковельське спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Тур». Від часу створення до нинішніх днів це підприємство одне в найбільших у своєму роді в Україні, працює без будь-яких державних дотацій. І вперше тут почали відроджувати стародавній промисел лозоплетіння.

— На Волині майже в кожному селі біля річки ростуть верболози. Люди з прадавніх часів з вербової лози плели кошики, крісла, хлібниці, робили щось потрібне для дому, — почав розмову Віталій Павлович. — На замовлення високоповажних гостей з Москви чи Києва робили і ми деякі сувеніри. Це не завжди подобалося, але замовлення виконували. Тихцем плели кошики наші умільці, продавали їх знайомим, а особливий попит на них був перед Великоднем. Тут у мене народилася думка: а чому б не відродити древній волинський промисел лозоплетіння, поставити цю справу на промислову основу? Люди мене підтримали. Ось так ми і прийшли до того, що маємо сьогодні.

— **Коли бачиш вироби з лози майстрів, то, чесно сказати, очі розбігаються. Кожний виріб — неповторний, своєрідний витвір мистецтва...**

—У шести цехах лозоплетіння 200 майстрів виготовляють більш як 50 найменувань виробів з лози. Тут кожна людина — майстер. У нас немає такого, що один робить одну деталь, другий — іншу, третій — ще якусь. Усі вироби з лози виготовляють тільки вручну. Це цілковито індивідуальна робота, де все залежить від художнього смаку, особистого вміння, власної уяви, фантазії. Робимо і на замовлення, коли нам дають креслення. До речі, наші вироби відомі в багатьох країнах світу. Стараємося йти в ногу з часом. Нині, наприклад, стало модним гарно оформляти офіси. Потрібна естетика на робочому місці. Тому ми і створили цех з художнього оформлення офісів.

— **Але головна господарська діяльність підприємства — заготівля лісу, перероблення деревини, виготовлення столярних виробів... Кажуть, що з лісом завжди можна добре жити.**

— Звичайно, якщо до нього по-господарськи ставитися. Наше підприємство має 43 тисячі гектарів лісу. Потім з Перерського військового лісництва нам передали 10 тисяч гектарів лісів та угідь. Під час обстеження на цій площі було виявлено, що викрадено з лісу 1545 кращих дерев дуба, сосни, ялинки та інших цінних порід дерев. На жаль, крадіжки тривають. Хоч як дивно, але є в нас випадки, коли злодійству сприяють деякі місцеві працівники правоохоронних органів. Самі розумієте, коли таке робиться, то від лісу багато не візьмеш. Для нас сьогодні це — проблема.

— **В бухгалтерії вашого підприємства мені сказали, що чистий прибуток вашого підприємства цього року становить 5 мільярдів карбованців, реалізовано продукції на 45 мільярдів карбованців. Судячи з цього, не так і погано вам живеться.**

— За 20 років існування підприємства не було такого року, щоб ми не збільшили виробничі потужності. Відкриваємо нові цехи, урізноманітнюємо асортимент виробів. Сьогодні випускаємо більш як 150 найменувань виробів з дерева. Щорічно від рубок догляду одержуємо не менш як 30 тисяч кубометрів деревини. Господарствам і населенню нашого району відпускаємо ліс за пільговими цінами. Займаємося благодійницькою діяльністю. Господарство має п'ять озер, власний лісовий розсадник, пасіку, займаємося заготівлею і переробленням плодів і ягід, збираємо лікарські рослини. За 20 років ми посадили понад 1000 гектарів нового лісу.

— **Таке враження, що не маєте жодних проблем.**

— Це не так, у нас їх чимало. Та якось не звик я про них розповідати. Річ у тім, що ніхто їх, крім нас самих, не розв'яже. Самі собі і даємо раду. Але, як громадяни і патріоти своєї держави, живемо нашими спільними проблемами. Коли, наприклад, стало скрутно з постачанням кріпильного лісу для шахт України, ми одразу вирішили подати практичну допомогу. В цьому році відвантажили майже 100 тисяч кубометрів кріпильних стояків. З приємністю можу сказати, що деревообробне виробництво в нас поставлене так, що практично відходів немає. У спеціальному цеху деревинну стружку пакуємо і відвантажуємо тим підприємствам, які виготовляють посуд. Із хвої налагодили виробництво вітамінного борошна. Щороку наш колектив поповнюється новими робітниками.

— **Головний лісничий підприємства Петро Смаль показував подяку однієї німецької фірми за якісно виготовлену продукцію з лози і соломки. Ви маєте своє підприємництво в Німеччині?**

— Так, усі іноземні фірми, з якими «Тур» має ділові стосунки, задоволені нашими виробами. Якість — найголовніше в нашій роботі. А тому для виробництва меблів і сувенірів з лози застосовуємо спеціальну сировину. Розкривати таємниць не буду, але скажу, що маємо 30-гектарну плантацію, на якій вирощуємо 16 видів лози. Відпрацьовано агротехніку її вирощування і зберігання. Щорічно сіємо три-чотири гектари жита, яке жнемо тільки серпом, щоб не зім'яти жодної стеблинки. Наші майстри з житньої соломки роблять хлібці, цукерки, капелюшки, різні жіночі прикраси — більше 15 найменувань.

— **Ведеться сьогодні чимало розмов, дискусій навколо питання, хто має бути господарем лісу. Є люди, які вважають, що тут має бути одна форма власності — державна. Яка ваша думка?**

— Я вам казав, що за двадцять років існування ми не взяли в держави жодного карбованця кредитів. Сьогодні наш колектив — це 500 трудівників. Всі мають роботу, непогану зарплату. Від нашої господарської діяльності держава має тільки користь. То хіба таке підприємство не має права на існування. І я за те, щоб у використанні лісу в Україні були різні форми власності.

Вів розмову
Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Концепція аграрної політики в Україні

(Початок на 3-й стор.).

ні, в умовах кризи, спекулятивного неконтрольованого цінового свавілля посередників, переробників і торгівлі на впровадження державного регулювання цін.

Таку політику слід здійснювати через організацію державних концесійних монопольних об'єднань основних видів сільгосппродукції і продовольства: «Зерно», «М'ясо», «Молоко», «Цукор», «Рослинна олія», закладаючи до їхньої структурної побудови інфраструктуру ринку, механізми державного регулювання цін, державної підтримки виробників сільгосппродукції і захисту споживачів продовольства.

Найманий апарат управління об'єднання має займатися бізнесовим прогнозуванням, плануванням, розподілом індикативної ціни за секторами об'єднання, регулюванням доступу до ринку, квотуванням пропозиції, обліком і контролем виконання угод, забезпеченням супроводження ринкового процесу і інформуванням виробників про попит, пропозицію і ціни на товарно-сировинних біржах.

Структурування галузевих ринків має поширюватися на територіальні агропромислові формування як замкнені саморегульовані економічні системи кооперативного об'єднання виробників, переробників, торгівлі, фінансово-розрахункових центрів і кооперативних галузевих банків. Роль державного регулювання у такій структуризації ринку полягає у встановленні гарантованих врегульованих еквівалентних цін, визначенні квот і ліцензуванні виробництва, визначенні субсидій на фінансування нерентабельних державних замовлень на продукцію агропромислового виробництва, визначення системи оподаткування, норми проценту за кредит, забезпечення інтервенційних державних закупівель сільгосппродукції і продовольства та державних закупівель у кризових ситуаціях відсутності реальних суб'єктів закупівель сільгосппродукції і необхідних для населення продуктів харчування тощо.

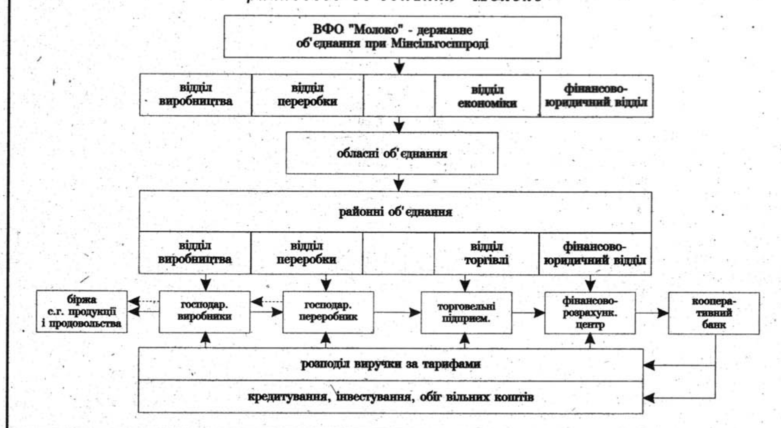
Зовнішньоекономічна діяльність на ринку зерна, молочної, м'ясної продукції, цукру і олії мусить бути ліцензована з визначеними цінами і квотами. Доступ до зовнішнього ринку має бути відкритий і на регіональному рівні.

Галузеві ринки овочів, картоплі, фруктів та винограду потрібно формувати на засадах пріоритетності переробляння та зберігання продукції. Основою ціноутворення на цих ринках мають бути попит і пропозиція. Це має бути вільний конкурентний ринок з масовою участю товаровиробників.

Структуризація ринку сільгосппродукції і продовольства на основі державної монополії збуту і регулювання цін впроваджується з метою створення врегульованої системи виробництва, переробляння і реалізації продукції, формування галузевих фондів розвитку, відновлення рівня продовольства і забезпечення населення продовольством за доступними цінами.

Економічним регулятором в агропромисловому виробництві має бути не рівень рентабельності, а норма прибутку як відношення прибутку до середньорічної вартості основних фондів, включаючи вартість землі і оборотних засобів. Норма прибутку в сільськогосподарському виробництві має бути на два-три пункти вища, ніж у провідних галузях промисловості, що забезпечуватиме пріоритетність аграрного сектора, сприятиме припливу капіталу до галузі.

З метою забезпечення потрібних державі продовольчих і сировинних ресурсів доцільно визначити систему державного контрактування на заготівлю сільгосппродукції на рівні забезпечення населення продовольством за медичними нормами і доступними цінами, решту заготівель здійснювати за біржово- контрактної системи.

Відновлення і подальший розвиток виробничого потенціалу і інфраструктури АПК та структурна перебудова сільськогосподарського виробництва.

Спад виробництва сільгосппродукції і продовольства поставив Україну перед загрозою продовольчої безпеки держави. Відновлення обсягів виробництва АПК і забезпечення населення продовольством потребує здійснення заходів для відновлення й подальшого розвитку виробничого потенціалу та інфраструктури і структурної перебудови сільськогосподарського виробництва. Інвестування цих заходів слід здійснювати через стабілізацію виробництва і впорядкування економічних відносин АПК на основі формування врегульованої самофінансованої системи ринкових галузевих виробничо-фінансових об'єднань, через інтеграцію сільськогосподарського виробництва до світової економіки й державне фінансування державних програм. Галузеві фонди модернізації виробництва слід формувати за рахунок певних процентів відрахувань з обороту переробних підприємств і комерційних структур, експортних поставок і державних субсидій на підтримку товаровиробників у виробництві необхідної для суспільства продукції.

Політику розвитку виробничого потенціалу і інфраструктури треба спрямовувати на забезпечення АПК сучасною технікою, технологією, якісним і надійним сервісним обслуговуванням за доступними цінами через визначення вітчизняного виробництва, виробництва спільними підприємствами і через імпортні закупівлі сільськогосподарської техніки, обладнання і засобів підвищення родючості земель, захисту рослин і тваринництва та впровадження ліцензування постачального і сервісного обслуговування, еквівалентного товарообміну.

Особливого законодавчого врегулювання потребує розв'язання гарантованого забезпечення АПК пально-мастильними матеріалами за еквівалентними цінами, враховуючи, що до 50 відсотків пального в Україні використовують на потреби сільського господарства, і відсутність державного врегулювання постачання цін на пально-мастильні матеріали призвела до такого стану, що пальне до сільгоспвиробника потрапляє через кілька монопольних посередників за непомірними надсвітовими цінами. Неврегульовані постачальницькі і цінові відносини у забезпеченні АПК пально-мастильними матеріалами накладають найбільший тягар на собівартість сільгосппродукції і продовольства.

Розв'язання проблеми постачання АПК пально-мастильними матеріалами як першочергової в оздоровленні сільгоспвиробництва має взяти на себе уряд, прийнявши відповідний закон.

Домагатися ефективного використання ресурсного потенціалу сільськогосподарського виробництва слід через державну програму структурної перебудови АПК, яка визначала б структуру і обсяги виробництва сільгосппродукції для внутрішніх потреб і експортних поставок, зональну і природно-кліматичну спеціалізацію, технічне і технологічне забезпечення, моделювання господарств різних форм власності і господарювання та форм виробничих, майнових і земельних відносин.

Фінансово-кредитна і податкова політика

Фінансово-кредитна політика АПК має будуватися з урахуванням специфіки сільського господарства як галузі з уповільненим обігом вкладених коштів, необхідності забезпечення паритету у відносинах з промисловістю і захисту сільгоспвиробників від інфляції.

Формуючи фінансово-кредитні відносини з сільськогосподарським виробництвом, держава має виходити з потреби дотримання умов державної підтримки розвитку агропромислового виробництва шляхом надання субсидій і дотацій, державної допомоги в розвитку соціальної сфери села, надання сільгоспвиробникам пріоритету в одержанні кредитів на пільгових умовах і забезпеченні фінансування інвестиційних потреб сільськогосподарських виробників.

Податкова політика щодо сільськогосподарських підприємств має формуватися на доцільності впровадження двох основних податків — на землю і на прибуток. Ставки податку на землю треба встановлювати залежно від кадастрової оцінки землі, а кошти мусять мати цільове використання, результати господарської діяльності оподатковувати через прибуток. У період виходу з кризи застосовувати систему пільг на податки для стимулювання залучення інвестицій у сільське господарство — звільнення від податку на прибуток і встановлення податку на добавлену вартість у розмірі 50 відсотків від основної ставки. Враховуючи специфіку виробництва, необхідно передбачати щомісячне відшкодування сільгоспвиробникам з бюджету від'ємне сальдо за податками на добавлену вартість, впроваджувати надання сільгоспвиробникам податкового кредиту. Натуральну оплату сільгосппрацівників оподатковувати за пільговими ставками.

Фінансова інфраструктура АПК має формуватися створенням галузевих кооперативних, земельних, іпотечних і селянських банків та страхових акціонерно-пайових компаній.

Інтеграція АПК до світового ринку і захист вітчизняного сільгоспвиробництва

Політика інтеграції агропромислового виробництва України до світового ринку має передбачати розвиток взаємовигідних економічних зв'язків із зарубіжними країнами, спрямованих на досягнення збалансованості експортно-імпортного обміну, підвищення наукоємності виробництва продукції і валютного самозабезпечення галузі, розширення науково-технічного співробітництва, створення спільних підприємств з іноземними фірмами.

Експортно-імпортний обмін сільгосппродукцією і продовольчими товарами слід ґрунтувати на принципах забезпечення вітчизняних потреб у сировині і харчових продуктах та захисту вітчизняних виробників від інтервенції імпортної продукції.

Удосконалення управління і кадрове забезпечення АПК

Управління агропромисловим комплексом потрібно здійснювати на основі його стратегічних завдань, загальнодержавних і регіональних планів соціально-економічного розвитку. Система державних органів управління АПК має відповідати чіткому визначенню і розмежуванню функцій згідно з їх призначенням, змінам у господарських, економічних і ринкових відносинах; відпрацьовувати механізм адміністративної і правової відповідальності керівників органів державного управління, їх регіональних структур, керівників підприємств і організацій; здійснювати систему заходів для надійного кадрового забезпечення управління АПК на всіх рівнях добору, підготовки і підвищення кваліфікації.

Соціальний розвиток села

Політику соціального розвитку села слід здійснювати на основі реалізації Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві». Соціальну політику спрямовувати на забезпечення рівних з міськими соціальних умов і життєвого рівня на селі, на підвищення престижності мотивації праці у сільському господарстві.

Охорона навколишнього середовища у сфері АПК

Політику захисту і оздоровлення навколишнього середовища у сфері діяльності АПК здійснювати шляхом екологізації виробництва, харчової і переробної промисловості, відновлення природно-ресурсного потенціалу та формування біосферосумісної матеріально-технічної бази. Забезпечувати поєднання вимог природоресурсозбереження та екологозабезпеченості з широким освоєнням природоохоронних технологій, контролем за дотриманням технологій та регламентів зберігання і застосування засобів хімізації. Запровадженням пільг на оподаткування підприємств і організацій, які здійснюють природоохоронні заходи власним коштом, та стимулювати виробництва екологічно чистої продукції і продуктів харчування.

Наукове забезпечення розвитку агропромислового комплексу

Наукове супроводження розвитку АПК основувати на збалансованому поєднанні фундаментальних і прикладних досліджень на конкурсній та контрактній основі, розроблянні державних і регіональних цільових програм для розв'язання пріоритетних завдань.

Фінансування наукового забезпечення аграрно- промислового виробництва, розвитку матеріально- технічної бази аграрної науки здійснювати за рахунок цільових бюджетних асигнувань, позабюджетних коштів і фондів розвитку науки та техніки товаровиробників.

Формувати ринок наукової продукції, створюючи економічно сприятливі умови для ефективної науково-технічної діяльності, гарантувати право на інтелектуальну власність. Створювати виробничі інформаційні інфраструктури сільськогосподарських підприємств із впровадження якісно нових досягнень нарощування продовольчих ресурсів, підвищення продуктивності праці і якості продукції.

Проект Концепції розроблено за матеріалами науковців, фахівців, законодавців і пропозицій регіональних, господарських і громадських організацій.

У нас у гостях «Людина і світ»

Ч**АСОПИС «Людина і світ» — єдине в Україні позаконфесійне науково-популярне релігієзнавче видання. В умовах, коли віруючі різних церков України розкраяні суперечностями міжцерковних конфліктів, коли понад 600 поселень країни позначені виразками міжконфесійного протистояння, «Людина і світ» намагається бути центром згоди для віруючих різних традицій та юрисдикцій, прагне об'єктивно, неупереджено й кваліфіковано висвітлювати події релігійного життя в Україні й світі, знайомити читача з історією церков і релігійних спільнот, шедеврами сакрального мистецтва й архітектури. Колектив журналу, його автори переконані, що мури між віруючими зведені не Божими, а людськими руками, і що ці мури не сягають небес. Матеріал історика Надії Нікітенко, який ми пропонуємо читачам «Голосу України», був підготовлений задовго до трагедії 18 липня. Автор тоді, звичайно, не могла передбачити, що ця тема опиниться в центрі гострої громадсько-політичної дискусії. Тим ціннішою видається її історична розвідка.

Ну і, звичайно, «Людину і світ» можна передплатити в будь-якому відділенні «Укрпошти». Індекс видання —74277.

Надія НІКІТЕНКО, кандидат історичних наук

Святі могили під покровом Софії

Споконвіку люди вірили, що душі праведників оберігають нас від зла, молять за нас Бога. Ось чому тих, хто має особливі заслуги перед Церквою, ховають у храмах чи біля них. Це не тільки вшанування померлих — їхні святі могили захищають храм.

Національною святинею України є некрополь Софії Київської, де першим у соборі було поховано Ярослава Мудрого. Під 1054 р. у «Повісті временних літ» записано: «Преставився великий князь руський Ярослав... і положили його в раці мармуровій у церкві святої Софії».

Гробницю відкривали й досліджували тричі: в 1936, 1939 і 1964 рр. При її розкритті 1936 р. були виявлені перемішані кістки чоловічого і жіночого скелетів, а також кілька дитячих кісточок; останні, як вважають, могли потрапити сюди випадково під час пограбування, адже, судячи з порушеного стану поховання, гробницю пограбували ще в давнину. Вдруге гробницю відкрили 1939 р. Цього разу останки відправили до Ленінградського науково-дослідного інституту антропології, де з розрізнених кісток склали чоловічий і жіночий скелети. Чоловічий скелет належав людині 60—70 років, що мала зріст 172 — 175 см, природжену кульгавість і патологічні зміни у правому колінному суглобі, які настали у зрілому віці. З літописів відомо, що Ярослав Мудрий з дитинства кульгав, а Еймундова сага розповідає про поранення ноги під час битви з печенігами. Помер Ярослав у 75 (за нинішніми даними — у 65) років. На основі цього дійшли висновку, що в гробниці поховані саме Ярослав Мудрий.

Київський дослідник С. Висоцький вважає, що жіночий скелет належав дружині Ярослава Ірині, яка померла 1050 р. Однак тут виникає запитання: кого ж у такому разі поховали в Софії Новгородській під ім'ям дружини Ярослава Анни? За переказом, це ім'я отримала при прийнятті перед смертю чернецтва мати Володимира Ярославича Новгородського, тобто Ярославова дружина Ірина. Вона була канонізована за новгородського єпископа Євфимія 1439 р.; день її пам'яті відзначається 10 (23) лютого і 4 (17) жовтня разом з сином Володимиром. Мощі княгині та її старшого сина, будівничого Софії Новгородської, були поховані в цьому храмі в позолочених і підписаних гробах, тож важко сумніватися в їх належності.

У минулому столітті, коли ще не знали, що в гробниці поховано двоє людей, відомий дослідник Софії протоієрей П. Лебединцев висловив припущення, що поруч з Ярославом у величезному царському саркофазі поховали його сина — великого князя Всеволода, померлого 1093 р. Ця здогадка підтверджується спостереженням антрополога В. Гінзбурга, який помітив схожість дружини Ярослава Ірини та великого, знайденого в Софії Київській, черепів. Це й не дивно, бо вони належать матері й сину.

Але як поруч з черепом Всеволода опинився жіночий скелет? Річ у тім, що Софію не раз грабували; особливо по-дикунському собор був спустошений 1240 р., під час взяття Києва ордами Батия. Через 10 років до Києва прибув митрополит Кирило II і провів роботу з відновлення «митрополії руської». Порушені поховання в соборі були опоряджені, й поруч з черепом Всеволода помилково поклали останки якоїсь жінки, чия могила в соборі теж була зруйнована. Так само потрапили до гробниці й дитячі кісточки.

Отже, 14 квітня 1093 р. Всеволода було поховано у св. Софії. Через рік, у травні 1094 р., тут поховали молодого Ростислава Всеволодовича, що потонув у Стугні під час битви з половцями. 19 травня 1125 р. помер Володимир Мономах, якого теж поховали в Софії, а 1154 р. у ній знайшов останній притулок В'ячеслав Володимирович. Судячи з усього, їх ховали один біля одного. Важко сказати, де знаходилася в Софії усипальня Всеволодичів, найімовірніше, в цегляному склепі, рештки якого були виявлені М. Каргером у північній внутрішній галереї навпроти гробниці Ярослава. Цікаво, що на захід від цього склепу Каргер знайшов засипані будівельним сміттям і землею рештки ще одного стародавнього склепу, де, очевидно, також ховали осіб княжого роду. На жаль, доля княжих гробниць не відома. Вважають, що Володимир Мономах був похований у мармуровій гробниці, що нині стоїть у боковому вівтарі св. Антонія і Феодосія (колишня південна внутрішня галерея); від цієї гробниці збереглася лише нижня частина без віка.

І. Тоцька, яка вивчала некрополь Софії, підсумовуючи дані багаторічних досліджень археологів, зазначає, що розкопками 1936 р. під керівництвом Ф. Молчанівського в західній частині південної зовнішньої галереї виявлено 11 поховань, у південній внутрішній галереї — 15, у Михайлівському вівтарі — 4, у північній частині нартексу — 5. Під час розкопок М. Каргера 1939 р. у соборі було відкрито 33 поховання, а 1955 р. — ще 11. Усіх цих небіжчиків ховали в глибоких ґрунтових ямах, переважно в дерев'яних домовинах, деяких — у довбаних колодах. Майже всі поховання були безінвентарні, лише в деяких знайшли хрестики. Серед похованих були чоловіки, жінки й діти.

Багато поховань виявлено й біля собору: поруч із західним фасадом під північною вежею — 4, уздовж північного фасаду — 31, біля північно-східного рогу собору — 23.

У другій половині XVII — першій половині XVIII століття у соборі було здійснено 8 митрополичих поховань.

Митрополити XVIII ст. були поховані у великому склепі під південною частиною собору. Вхід, зроблений з південної внутрішньої галереї, веде до прямокутного склепінчастого приміщення під зовнішньою галереєю, де поховані Рафаїл Заборовський (1783), Арсеній Могилянський (1770), Гавриїл Кременецький (1783), Самуїл Миславський (1796), Ієрофей Малицький (1799), Серапіон Олександровський (1824).

Поховання церковних діячів XIX ст. здійснювали у протилежній, північній, галереї собору. Тут під зовнішньою галереєю поховані перший соборний протоієрей Іоанн Леванда (1814), а також митрополити Євгеній Болховітінов (1837) і Платон Городецький (1891). Поховання Іоанна Леванди знаходиться у східній частині галереї під південною стіною, на якій прикріплена мідна меморіальна дошка. Митрополичі поховання XIX ст. — у західній частині галереї, над ними встановлені кіоти з патрональними іконами, під якими розміщені дошки з меморіальними написами. І. Тоцька зазначає, що «останні поховання на Софійському подвір'ї були зроблені 1929 р.: під північним фасадом Трапезної знаходиться могила митрополита Руської Православної церкви Михайла Єрмакова, на схід від Софійського собору — архієпископа Української Автокефальної Православної церкви Нестора Шараївського». Це далеко не повний перелік усіх поховань Софійського некрополя; можливо, його доповнять подальші дослідження.

Коли у XVI ст. посол німецького імператора Еріх Лясота відвідав Київ, йому показали місце біля Софії, де були поховані її зодчі і художники. «Але пам'ятника над ними немає ніякого», — зазначав Лясота. Тоді минуло вже кілька століть від часу зведення собору, а проте люди пам'ятали про святі могили його будівничих. Довічним пам'ятником їм стала сама Софія, під покровом якої лежать в українській землі ті, хто віддав їй своє життя, свій талант і працю, чиї безсмертні душі злилися з душею великого храму. А він зберігає нетлінні цінності духу, на яких тримається світ.

Дмитро КОНОВАЛОВ, «Голос України»

Чужі терті джинси

З**ВУК відходив убік, перебивався стороннім тріском чи виттям, час від часу взагалі зникав, але охота гірше неволі. Та й у кімнаті, сизій від зимової темряви та хмари тютюнового диму, було все-таки безпечніше, аніж на чорному ринку. І найдійніше. Доброзичливий, із зрілою розважливістю та вальяжністю голос ведучого музичної програми Бі-Бі-Сі орієнтував у тьмі-тьменній закордонних ВІА краще за неголених хлопчаків з невиразною зовнішністю. Навіть не ансамблів, вони звалися групами. І слово це тоді звучало коротко й вагомо, наче «взвод». Викликали найбільше захоплення в нас, як зараз пам'ятаю, «Led Zeppelin», «Pink Floud», «Slade», «Bee Gees»... А «приколи» та «примочки» ведучого від імені Софії Власівни, як і саме представлення його програми — «Сєваоборот», без усмішки не обходилися. Скільки йому років? Під шістдесят? Такий собі добрий тато зі старого скетча.

Подивіться на фото цього чоловіка. Скільки йому, як ви гадаєте? Оце він, той самий автор «Сєваобороту» — Сєва Новгородцев.

Зняв його на плівку наш фотокор півтора тижні тому під час прес-конференції у будинку УНІАНу. Прес-конференція була з приводу закінчення республіканського семінару музичних ведучих, які нині звуться «діджеями», та їхнього напівофіційного конкурсу. Сєва там був у ролі спостерігача. Організував і те, і друге, і третє Міжнародний медіацентр «Інтерньюс».

І от нарешті, бачачи за кілька кроків свого колишнього знаменитого поводиря у хащах музичних джунглів, зовні, як виявилося, більше схожого на «янгола пекла», аніж на досить відомого діджея, я думав: хто засмучений більше? Ми тим, що як жертви не такої далекої «залізної завіси» не знаємо до ладу, про що питати, чи він своїми матеріальними справами? І така була б зустріч, аби не приховували від нас так наполегливо те, що, може, й не варто було? Адже впізнати людину лише по голосу — це жорстоко, правда ж?

Сєво, ви самі яку музику полюбляєте? Тридцятих років, коли співали солодкими голосами і ходили у білих гамашах. Сєво, а на Бі-Бі-Сі ви яку музику найчастіше крутите? Він має чітку функцію — відображати те, що відбувається в Англії, й передавати нам. Сєво, краще слухати вінілові платівки чи компакт-диски? Найкраще слухати вініл на трикілограмових вертушках. Щоб нам не дуже сумувалося за минулим, років через два почнуть виходити супердиски — до 24 годин музики з обох боків. Дожити б... Сєво, яке ваше хобі? Ювелірні заняття, в Уельсі вчився точити каміння, і Макаревичу справді подарував ювелірну прикрасу. А ще має папірець штурмана і через те може наймати яхту в будь-якому кінці світу. Сєво... Сєво... Сєво... Не про те ми щось питаємо... І коли ведучий прес-конференції Ю. Рокитянський натякає на останнє питання, яке вже має назріти, чорти пропонують стати черговою жертвою мені:

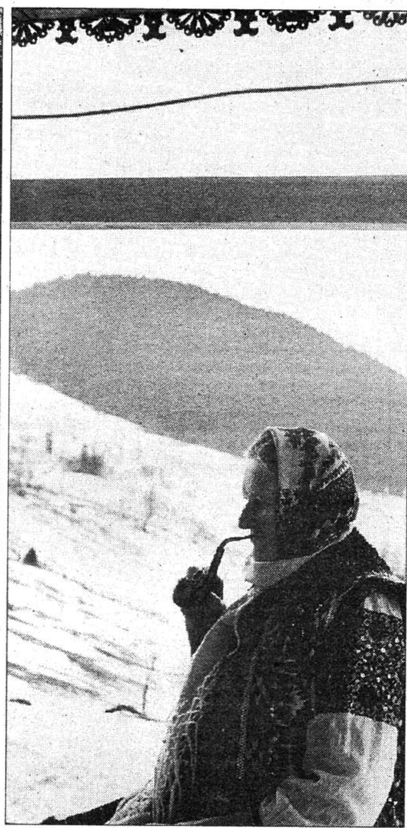
—Сєво, у середині сімдесятих ми ледь не підпільно переписували один в одного рок-оперу «Ісус Христос суперзірка». Щось схоже відбувалося в Англії?

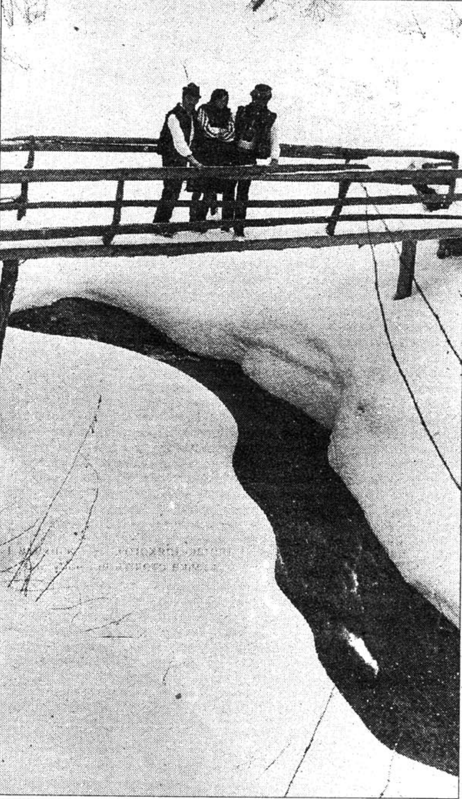
Сєва на той час ще не був в Англії. Але чув, що наче так. Та й сьогодні Ендрю Ллойд Уеббер та Тім Райс — на висоті. Сєва бачив рекламу до одного з пізніших творів Райса — «now and forever». Не треба перекладати, ці автори для мене так і залишаться — зараз і назавжди. З життя, на лихо чи на щастя, нічого не викинеш. І шкода, що вам так і не довелося почути арію Христа у виконанні самого Яна Гіллана з «Deep Purple». Я теж гадаю, що він непогано це робив.

Нас обмежили на проведення прес-конференції годиною. Ми впоралися за тридцять п'ять хвилин. Але чому на душі так гірко?

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Зима
в Карпатах
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША,
«Голос України».

ЧОМ, ЗЕМЛЕ МОЯ?..

У СІНГАПУРІ українці такі самі рідкісні гості, як і сінгапурці в Україні. Авжеж, живемо ми, відносно одне одного, як кажуть, на краю географії. Але є в нас едальна спільність: ми — громадяни молодих незалежних держав! І хоча від Київської Русі лічимо свій вік більш як 16 столітъ, нині Сінгапур, заснований британцями лише 1819 року, старший за Україну аж на 26 років. А тому з особливим нетерпінням чекали побачення з одним з молодих «тигрів» Південно-Східної Азії, феномен якого надихає багато занедбаних країн, що прагнуть відродження та процвітання. Ми — це група українських вчених, доробками яких, на жаль, цікавляться більше в далекому Сінгапурі, аніж у рідному домі.

Держава-острів Сінгапур пристала до берега на самому півдні Малазійського півострова серед численних великих і малих островів неосяжного Індійського океану. На території 42х23 кілометри мешкають близько 3 мільйонів сінгапурців та ще 6 мільйонів туристів щороку прагнуть у цей квітучий райський куточок планети. Сінгапур — молоде, красиве й багате місто. Побачене тут справді перевершує найзухвалішу фантазію. Адже лише 20 років тому це було дво-триповерхове місто з сумновідомими кварталами халуп, що тулилися побіля одного з найжвавіших океанських портів світу, з човнами-джонками на воді, котрі багатьом сінгапурцям правили за постійне місце проживання.

Сьогодні центр Сінгапура — це ансамбль новітніх хмарочосів, об'єднаних досконалою архітектурною естетикою та виваженими критеріями доцільності. Будують угору тут не тільки з примхи (гонорова тенденція змостити щось найліпше та найоригінальніше в світі спостерігається неозброєним оком), а передусім через брак території. Будують не тільки адміністративні висотні будівлі, а й житлові хмарочоси, переважно кооперативні. До речі, кожний великий будинок чи, скажімо, шлях має власне ім'я — і це одна із суто сінгапурських традицій.

Будівлі Сінгапура переважно нові й мають бездоганний вигляд. Але ще більше захоплення — від повсюдного відновлення напівзруйнованих дерев'яних споруд, квартали яких нагадують про старий Поділ, проте з типовим розмаїттям східного колориту. Китайські, малазійські, індійські, індонезійські, тайські культурні нашарування ретельно оберігають і відновлюють. З великим подивом і ностальгією спостерігали ми сінгапурські «спальні» мікрорайони, котрі чимось нагадували наші русанівки та оболоні, але на відміну від наших з вельми досконалою інфраструктурою: дитсадками, школами, супермаркетами, поліклініками, лікарнями, чудовими спортивними комплексами та мальовничими парками для дозвілля. В країні неухильно дотримуються проголошеного права громадян на житло. Кожний сінгапурець одержує безплатну державну квартиру за принципом: дорослому членові сім'ї — окрему спальню. Таку державну квартиру не можна ані продати, ані здати в оренду. Але сінгапурці — добрі прагматики. А тому прагнуть вкласти чималі зароблені гроші в надійну й прибуткову нерухомість — житло. Тут не рідкість, коли люди, маючи державну квартиру, будують одну або й більше кооперативних, які стають істотним джерелом сімейного доходу. Державну квартиру можна викупити. Для цього держава надає виплачку на 49,99 і (?!) 999 років. Квартири в Сінгапурі дорогі. За доходів населення 10—30 тисяч американських доларів на рік вартість житла сягає від 200 тисяч до 1,5 мільйона доларів залежно від розташування. І такі квартири будують та купують не представники окремих вузьких верств суспільства, а більшість мешканців. Ця більшість нарівні з туристами заповнює незліченні магазини, котрі переповнені найліпших взірців товарів з усього світу. Ця більшість прямує ввечері до тисяч ресторанів і кафе в екзотичних приміщеннях та просто неба. Скрізь доволі молоді з притаманними їй веселим настроєм і сміхом. А ті, кому ресторан чи кафе не до шмиги або ж не по кишені, заповнюють їдальні-ресторанчики у громадських центрах, розташованих на перших поверхах житлових багатоповерхівок. У таких закладах відомого нам у минулому громадського харчування вечері і смачні, і доступні й водночас — засіб спілкування, що лікує від журби та самотності.

Сінгапур зсередини справляє враження держави, котра взірцевий порядок, стабільний добробут і невпинний поступ утвердила багатовіковою еволюцією до цивілізованого сьогодення. А насправді в основному це надбано за 30 років напруженої праці у жорсткому виборюванні власного шляху до поступу.

Втомлені від рукотворного задкування незалежної України, ми прагнули вловити основні рушійні важелі сінгапурського феномена, в якому органічно поєднані приватна та державна власність, підприємництво, грунтовні суспільні засади та переважна роль держави в усіх аспектах буття.

Перш за все Сінгапур — держава-трудівник. З оглядового майданчика добре спостерігати острови в морі з потужними нафтопереробним та металургійним комбінатами. Від арабських терміналів прямують сюди супертанкери, щоб наповнити енергетичний кровообіг країни. Енергія Сінгапуру потрібна чимала: і вдень, і вночі, мов у вулику, вовтузяться велетенські крани найбільшого в Південно-Східній Азії контейнерного порту. В лічені години обробляють тут океанські контейнеровози (близько 90 тисяч на рік). Сінгапур — держава з бурхливим економічним розвитком. Скрізь милують око свіжою фарбою й сучасним раціональним дизайном нові підприємства, переважно наукоємного профілю. Асортимент продукції різноманітний: від останніх моделей комп'ютерів до всілякого ширужитку. І марку «зроблено в Сінгапурі» на знаменитих «Соні», «Тошібах» та «Панасоніках» покупці шанують за високу якість і надійність.

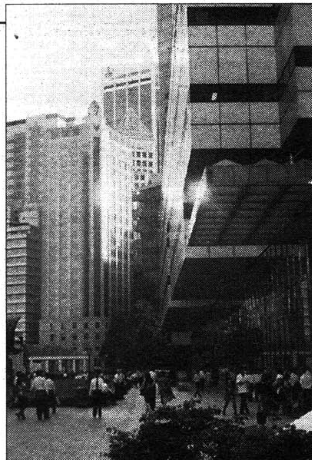
Центральна вулиця Сінгапура — Очард-стріт, збудована за останні роки на місці фруктового саду (у перекладі так і означає — фруктовий сад), сяє полірованим гранітом, склом і металом. Всі нижні поверхи розкішно оздоблені, як кажуть, за останнім криком моди, віддані під універмаги, офіси банків та компаній, серед яких немає схожих один на одного. Торгівля у традиціях сходу — одна із істотних статей національного доходу. Готелі за кількістю та якістю не поступаються знаним туристичним столицям світу. І все це невпинно пульсує. Чудово організований громадський транспорт. 42 станції метрополітену, мереживо автобусних маршрутів, суцільний потік таксі — ось обличчя магістралей Сінгапура. Загалом у Сінгапурі на практиці втілено те, що в нас лише декларують як мету: широкі можливості приватного підприємництва у сполученні з жорстким і послідовним державним регулюванням. Держава економічними та правовими важелями впливає на такі показники діяльності малих та великих підприємств, як створення нових робочих місць, випуск корисної для суспільства продукції і дотримання суворих економічних та екологічних вимог. Державний сектор економіки Сінгапуру міцний та динамічний. На багатьох великих підприємствах, продукція яких має важливе значення для економіки країни, держава утримує контрольний пакет акцій. Характерно, що державний і приватний сектори не антагоністи і працюють у злагоді і взаємодії, а зміцнення держсектора не є самоціллю. Сама держава широко розміщує великі й часто стовідсоткові держзамовлення на багатьох суто приватних підприємствах.

Нарешті, Сінгапур — один з найбільших фінансових центрів Азії, вплив якого на розвиток всього південно-східного регіону і далі зростає.

Сінгапур пишається тим, що в країні немає безробіття, ба, навіть існує незадоволений попит робочої сили. Чимало тут і іноземних робітників, зайнятих переважно на будівництві та на роботах, що не потребують високої кваліфікації. Така, так би мовити, дискримінація має природні причини — адже громадяни Сінгапуру мешкають у заможній країні, уряд якої пильнує за рівнем професійної освіти своїх співвітчизників і за раціональним використанням трудових ресурсів.

Освіта сінгапурців розпочинається з обов'язкової шестирічної початкової школи, яку відвідують практично всі діти. Середня освіта двощаблева і платна (3+3 роки). Повна середня освіта передбачає фахову підготовку і за своїм рівнем нагадує наш технікум. Продовжити навчання можна у двох університетах, чотирьох політехнічних інститутах та кількох коледжах. З огляду на можливість здобути освіту ще й за кордоном, сінгапурці здатні повною мірою забезпечувати власні потреби у фахівцях національними кадрами.

Процвітання Сінгапуру зумовлюють також кліматичні, географічні та історичні чинники. Будучи на перехресті міжнародних торговельних шляхів, держава вигідно використовує своє розташування — традиційно розвиває переробну галузь корисних копалин та напівфабрикатів своїх сусідів і є одним з найбільших реекспортерів олова, каучука, нафтопродуктів, металовиробів. Але достеменною причиною злету Сінгапуру до когорти молодих «тигрів» є послідовний, жорсткий і неухильний курс молодої незалежної держави на економічний розвиток і поступ. Уже більш як чверть століття правляча Партія народної дії здійснює економічну і соціальну політику, яка має беззастережну підтримку з боку переважної більшості сінгапурців.

Після проголошення незалежності керівництво країни вміло використало можливості пільгової системи оподаткування, що за наявності дешевої робочої сили і жорстко виборeної фінансової і політичної стабільності забезпечило приплив значних іноземних інвестицій. Держава неухильно втілювала індустріалізацію економіки країни і спромоглася створити умови для високих темпів економічного розвитку. Причому на відміну від глибоких переконань про роль держави в ринкових умовах багатьох провідних українських та російських теоретиків ринкового реформування уряд Сінгапуру постійно зміцнював державний сектор економіки, активно здійснював і здійснює державне регулювання діяльності національних та іноземних компаній, неухильно дотримуючись закону та власних зобов'язань. Свідомо не піддавшись стихії ринкового виру, держава спрямувала пріоритетний розвиток таких наукоємних та перспективних галузей економіки, як точне машинобудування, електроніка, зв'язок, електротехніка, оптика, складні вироби широкого вжитку, товари масового попиту.

Чітко об'єднавши загальнонаціональні пріоритети з інтересами кожного громадянина, держава забезпечила собі підтримку народу у здійсненні складних проблем, в тому числі, як кажуть, непопулярних. В умовах зростання національного доходу (а отже, і добробуту людей), за достатньої суспільної підтримки «залізною» рукою поборено могутню місцеву мафію, успадковану від колоніального минулого, забезпечено економічну дисципліну і громадський порядок, спокій і впевненість громадян. Рецепти й нині на диво прості: наприклад, за вживання напоїв, їжі або ж просто жування гумки у метрополітені — штраф 500 доларів; за куріння в ліфті — 1000 доларів тощо. Якою мірою ефективні такі «ліки», показує незбагненна чистота підлог та тротуарів кожного квадратного метра території країни.

Коли, наприклад, на місці виконання ремонтних дорожніх робіт ми побачили світлове огородження і проблискові вогні, котрі живилися від автомобільного акумулятора, залишеного на всю ніч на асфальті, ми реготали до сліз, адже на вулицях рідного Києва нещасний акумулятор поцупили б у лічені хвилини. Сінгапурцям і на думку таке не спадає, адже все НАШЕ для них насправді є частиною ВЛАСНОГО добробуту, зручностей, безпеки. І це відчуття має далеко не генетичну природу, а є результатом доволі не демократичного, але дуже ефективного виховання. Тут доречно нагадати наше хрестоматійне тлумачення про те, що демократія — це влада народу, тобто більшості.

Цивілізований статус держави Сінгапур, як на мене, зовсім не псують такі варварські, на думку новоявлених українських гуманістів, покарання, як смертна кара за навмисне вбивство та розповсюдження наркотиків або ж побиття за брутальні антигромадські вчинки бамбуковою палицею. Але полишимо на розсуд наших юристів, філософів, політиків та класиків літератури доленосне питання про те, чи варті сінгапурський добробут, порядок та спокій хоча б однієї побитої сідниці?..

Якщо узагальнити побачений та почутий у Сінгапурі такий важливий для України досвід незалежного розвитку (адже наші країни як не схожі за більшістю ознак, так само близькі приреченістю самим вирішувати власну долю), наголошу на основному:

успіх Сінгапуру, пов'язаний передусім з діяльністю провідної політичної партії, яка обґрунтувала й висунула раціональну ідею соціально- економічного розвитку країни і спромоглася об'єднати навколо неї переважну більшість народу. На власному гіркому досвіді ми засвоїли ціну відсутності в Україні такої всеохопної ідеї та її носіїв, а також ціну відсутності відповіді на доленосне питання «Що ж ми будуємо?»

По-друге, керівництво держави Сінгапур замість (як ми це бачили вдома) використання у власних інтересах ним же створеного в країні безладдя і хаосу дуже вдало спрямувало могутні можливості держави задля мобілізації людських і матеріальних ресурсів на створення умов для широкого економічного та соціального розвитку. І консолідацію суспільства здійснено на основі принципу соціального партнерства. Держава всіма наявними важелями забезпечує повну зайнятість населення і зростання добробуту за рахунок розвитку виробництва, безплатно надає житло кожному громадянинові та забезпечує порядок і спокій у країні, не цураючись жорстких, але законних заходів. З другого боку, переважна більшість населення свідомо залучилася до наполегливої праці, виявила прихильність до дисципліни, громадського порядку та законослухняності.

І нарешті, мабуть, найголовніший досвід Сінгапуру для нас, українців, полягає в тому, що за наявності твердої волі та шляхетних переконань можновладців, побудову ринкової соціально орієнтованої економіки добробуту для всіх зовсім необов'язково здійснювати методами шокової терапії, а точніше кажучи — безсоромним обкраданням власного народу заради демагогічної та методологічно суто більшовицької мети — побудови попри все світлого (для себе) капіталістичного майбутнього.

Отож, щоб розібратися у власному домі, варто, буває, проїхати півсвіту. До слова, з Сінгапуром Україна не має дипломатичних стосунків. А дарма! Адже не тільки холод, як писав наш Великий поет, розум будить, а, з'ясовується, і тропічна спека... І будить сякі-такі каверзні запитаннячка: а чому це колоніальне минуле Сінгапуру і переможна боротьба за незалежність породили життєздатні ідеї та їх шляхетних носіїв і виконавців, а колоніальне минуле і боротьба за незалежність України породили лише напівмафіозну мутацію? Невже ми, українці, навічно приречені лише шукати відповіді на доленосні запитання, котрими просякнуті поеми і пісні, як, наприклад, прекрасна пісня, виконувана Великим Гнатюком: «Чом, чом, земле моя?!». Коли ж ми, нарешті, свого не цураючись, повчимося хоча б у тих самих сінгапурців? Бо колесо всесвітньої історії, попри підбадьорливу пропаганду офіціозу, поки що обертається без нас.

Юрій БОЛЬШАК,
кандидат хімічних наук

Возлюбимо одне одного

Католицький світ відзначає Різдво Христове. У цей день всепрощення мають змовкнути гармати, душі людські сповнитися любові, а народи — побрататися.

За святковими столами цими днями зберуться не тільки католики, а й православні, які відзначатимуть Різдво на початку січня. Та ж святкувати — не воювати, тому місце на обох святах знайдеться для всіх.

Так, мабуть, це не просто сказати одне одному: «Брате, я люблю тебе», — інакше не було б війн і кровопролить. Давайте спробуємо...

...І народила вона Первенця Сина...

З ГРЕЦЬКОЇ мови прикметник «католикос» перекладають як «загальний», «універсальний». Того Католицьку Церкву називають вселенською, тобто заснованою для усіх часів, націй, місцевостей. У понеділок більш як 900 мільйонів католиків, тобто майже кожний п'ятий житель планети, святкуватимуть Різдво Христове — одне з найголовніших церковних свят.

Найбільш поширена католицька віра в Європі, де католиків — сорок відсотків. Мається на увазі Європа Західна та Центральна. А в Україні за радянських часів офіційна пропаганда незмінно ототожнювала поширення католицизму з польсько-українською війною в 17 столітті. І, забуваючи свій радикальний атеїзм, всіляко наголошувала на «єдиновір'ї братніх народів — російського та українського». Поему Тараса Шевченка «Гайдамаки» наводили як промовисту ілюстрацію боротьби українців проти покатоличення. Брестську унію оголосили недійсною, греко-католиків — заборонили, щодо римо-католиків вдавали, що їх майже немає взагалі.

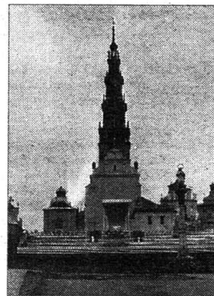
Справді, історія католицтва в Україні була не завжди однозначна. Але нині є досить цікава думка, що Україна віддалилася від Європи значною мірою тому, що взяла за основну віру православну, яка й допомогла «прив'язати» її ще міцніше до Москви. Питання також спірне, делікатне й тонке, але сама постановка його наводить на роздуми. До речі, поляки, які теж багато часу перебували у складі Російської імперії, а потім — і в сумнозвісному соцтаборі, зберегли свої зв'язки з Європою, багато в чому завдячуючи католицькій вірі, яка була в них у шані і за комуністичних часів.

Це все минувшина, і зрештою, головне, щоб людина вірувала й поводилася згідно із заповідями Господніми: істинними є і католицька, і православна церкви. В Україні мирно співіснують католики і православні, в деяких місцевостях люди святкують католицькі і православні свята. А щодо атеїстів та інших богохульників... Є така чи то легенда чи то бувальщина.

1908 року в сицилійському місті Мессіні вороже налаштовані до Христа видавці газети «Телефоно» незадовго до Христового Різдва видрукували богохульну статтю, і закінчувалася вона словами: «Якщо Ти справді існуєш, то пошли нам землетрус». І що ж: саме на Різдво стався землетрус, який зруйнував місто Мессіну, причому загинуло тоді майже 100 тисяч мешканців...

...І народила вона Первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його, бо в заїзді місця не стало для них... Так свідчить про народження Христа євангеліст Лука. Сталося це, за католицьким календарем, 25 грудня. Отже — незабаром.

Анатолій МАРЧЕНКО.

На знімку: Ясна Гура, католицький центр у польському місті Ченстохові.

Фото автора.

Свято з «бороданями»: тріскою і Санта-Клаусом

ДЛЯ БАГАТЬОХ людей Різдво і Новий Рік — розрада серед тижнів колючого холоду. І найтеплішими такі свята бувають саме у «зимових» країнах. Наприклад, у Норвегії. Про це кореспондент «ГУ» Надія БЕДРИЧУК довідалася у другого секретаря посольства Норвегії Уле АЛІНДЕМАНА.

Різдво в скандинавській країні святкується 24 грудня. Цей день має свій «традиційний» розпорядок. Зранку норвезька сім'я у повному складі, прихопивши з собою навіть ярих атеїстів, прямує до церкви. Свято — гарний привід ще раз згадати про людей, яких вже немає поруч з нами. У церкві їм ставлять поминальні свічки. Після святкової служби норвежці йдуть на кладовище, де прибирають і прикрашають могили хвойними гілками.

У Скандинавії люблять Різдво. Це час, коли збирається вся сім'я і рідні з'їжджаються з усіх куточків країни. Діти в ці дні роблять те, що їм заманеться. А дорослі на деякий час забувають про турботи і стають дітьми.

На площі поблизу університету в Осло — величезна ялинка, прикрашена зіркою, норвезькими прапорцями, квітами, гірляндами. Унизу — подарунки і гроші для небагатих співгромадян. Гуманітарні організації пригощають бездомних безплатною вечерею.

Норвежці люблять поласувати. Тому пізднє 24 грудня йде на приготування різдвяних страв. О п'ятій-шостій вечора сім'я сідає за святковий стіл. На ньому — особливі делікатеси. Тут і солодкий рис (щось на зразок української куті), і багато-багато риби: оселедців і «бородатої» тріски. Звичайно, найсмачніша риба та, яку зловив сам.

А ще існує особливий рецепт норвезької тріски, коли її у ході приготування кладуть у луг. Вона стає жовтою і набуває специфічного смаку, який гості країни згадують з трепетом. Таку рибу їдять з беконом і червоним вином.

І, звичайно ж, всі із задоволенням розбирають різдвяні подарунки з-під ялинки.

Розходяться по домівках нескоро. Куди поспішати? Різдво — початок канікул. Більшість норвежців планує поїхати у гори кататися на лижах. До самого рання у різдвяній ночі лунає жартівлива пісня:

Я з Норвегії тріска,
Я здалека — не зблизька.
Навесні була ікрою,
А тепер я з бородою...

На знімку: а так святкують Різдво в посольстві Норвегії.

Світлана ГАМОВА,
«Голос України» (з Кишинева)

Росіяни в Молдові проголосували за комуністів і генерала Лебедя

КОЛИШНЯ 14-а армія на виборах до російської Держдуми проголосувала за свого колишнього командувача Олександра Лебедя. 41,2 відсотка росіян у Молдові, а переважно це мешканці Придністров'я, віддали «Конгресу русских общин». 20 відсотків припало комуністам, приблизно 10 — партії Жириновського, що пообіцяв регіонові швидке й абсолютне визнання як незалежної держави.

У Молдові мешкають 25 тисяч громадян Росії, з них 24 тисячі — у Придністров'ї. Участь у виборах взяли 15,5 тисячі. Працівники російського посольства пояснюють це недостатньою кількістю виборчих дільниць (їх було відкрито лише у Кишиневі та Тирасполі) і природними при цьому транспортними витратами. Неабияку вагу має й матеріальний чинник: щоб дістатися, приміром, з Рибниці до Тирасполя чи Кишинева, придністровець має витратити половину пенсії чи зарплати.

Результати виборів до Держдуми у Придністров'ї показові для намічених на 24 грудня виборів до регіональної Верховної Ради та територіального референдуму, що відбуватиметься одночасно з ними. Останній має схвалити проект нової Конституції Придністров'я, в якому регіон визначено як незалежну державу, й вирішити, чи приєднуватися їй до всіх структур СНД самостійно, без Молдови. Референдум не випадково призначено через тиждень після дня російських виборів, їх підсумки — визначальні для лівобережжя Молдови. Перевага комуністів у загальному політичному списку законодавчої влади Росії — надто вагома надія і для лідерів Тирасполя, і для пересічного обивателя. Не випадково збори трудових колективів, які відбуваються у придністровських селах і містах, починаються й закінчуються гімном «Россия, признай нас».

Так чи інакше, внутрішньопридністровський референдум, хоча й нелегітимний, означатиме ще більше дистанціювання Тирасполя від Кишинева. Тим більше, що процес переговорів щодо визначення особливого статусу регіону на даний момент заморожено.

Еліт-клуб

Гімн вину. Австрійському

НА ПРЕЗЕНТАЦІЇ австрійського економічного вісника я похвалила золотисте пряне вино, зауваживши, що досі ніколи не смакувала його. Господар — торговий радник посольства Австрії в Україні пан Рудольф Талер щиро засмутився:

— Ви його не знаєте? Це Грюнер Вельтлінер (Зелений Вельтлінер) — найвідоміше вино в Австрії, яке за кордоном називають австрійським національним напоєм.

Видно, пана Талера дещо вразило таке моє невігластво, бо він вирішив, що я, зрештою, мала б знати бодай про найвідоміші австрійські вина. І, виписавши з Відня таки чималеньку колекцію, запросив мене з колегами на дегустацію, яку сам і провів.

Мабуть, і не скажу, що вразило більше: вишукані напої чи те, з яким знанням справи розповідав про них пан Талер. А таємниця, з'ясувалося, проста: є таке хобі в пана Талера — знати про вина все. Запам'ятати вдалося, наприклад, те, що шампанське під час зберігання не терпить галасу, різні вина слід вживати різної температури, а щодо того, до яких наїдків подавати, то це вже, як мені здалося, — вища математика... Годі й намагатися описати, в які вишукані — і всі різної конфігурації — келихи ці вина наливалися. З'ясувалося, що лише одна австрійська фірма — «Рігель» — спеціалізується на їх виробництві.

Одне слово, якщо вам трапиться нагода вибирати австрійські вина, то найкращі будуть, мабуть, ті, про які розповів пан Талер: Зелений Вельтлінер, Рейнський рислінг, Блауфленкіш, Цвайгельт, Трокенберенауслезе (вино із зів'ялих ягід). Утім, сам він дипломатично зауважив, що треба пити те вино, яке вам найбільше подобається. І все ж, влаштуйте собі маленьке свято.

Валентина ПОЛІЩУК.

А ось деякі найпоширеніші правила вживання вина:

Ніжні і легкі вина не вживають до пряних та гострих страв. Що важча страва, то важчим і міцнішим (зрілішим, з виразнішим запахом та смаком, з більшим умістом алкоголю) має бути вино. Що легша страва, то легше й ніжніше (свіжіше, небагате на алкоголь) вино.

Ніжний смак блакитної форелі загубиться поряд з важким, багатим на екстракти вином. Навпаки, легке червоне вино ніколи не пасуватиме до оленячого стегна.

Вино добирають до м'яса або соусів

Якщо м'ясні страви подають без соусів, вино добирають до них так, щоб смак його не був інтенсивнішим за смак страви.

Якщо м'ясні страви подають з білим або менш переважним соусом, вино має пасувати до соусу, а не м'яса. Найкраще підійде те вино, яким приправлено готовий соус. Старе правило: до білого м'яса — біле вино, до червоного — червоне, загалом правильне, проте слід враховувати, що соус може значно вплинути на смак м'яса.

Кислий, солоний та гіркий смак вина і страви взаємопідсилюються. Тобто до кислих, солоних або гірких страв слід подавати м'якіше вино, наприклад, напівсухе з невеликим залишком виноградного цукру (напівсухі пізні вина, напівсухе шампанське, солодкі лікери). Ідеально смакує напівсухе шампанське до бісквітів та легких солодких страв. До більш солодких страв пасують більш солодкі вина.

Слід зауважити, що до супів вино звичайно не вживають.

- Так само не можна дібрати вино до солоних закусок з великою кількістю приправ: солоних огірків, цибулі, перцю, солоних оливок та ін.
- До морської риби більш пасує біле вино тому, що танін, який міститься в червоному вині, надає солонуватій рибі гіркого присмаку, що в поєднанні з риб'ячим жиром створює враження металічного смаку.
- Сири традиційно вживаються з червоним вином. При цьому безпомилково можна пропонувати м'які вина до сирів з м'яким смаком, а міцніші — до гострих сирів.
- Подавати вино до морозива не слід хоча б тому, що морозиво, зважаючи на його температуру, не підкреслює смакових якостей вина.
- Чи пасує вино до фруктів — справа смаку. Якщо вино має бути подане до фруктів, вибирають зріле вино високої якості. До цитрусових вино не пасує, бо їхня власна кислота не гармонує з винною.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Шість життів — за 40 мільйонів

продано на «аукціоні», де сповідують принцип «красиво жити за будь-яку ціну — не забониш»

ТАКОЇ «варфоломіївської ночі» не пам'ятають навіть ветерани правоохоронних органів Івано-Франківська. На кухні квартири № 81 будинку № 32, що по вулиці Симоненка, в калюжі крові було виявлено 38 разів продірявлений ножами труп господаря квартири 27-річного інваліда III групи з дитинства (глухонімого) Ярослава Гомоная. У кімнаті під диваном — тіло його скривавленої дружини, також інваліда, Лесі, на якому експерти нарахували 51 (!) ножове поранення в груди, шию, живіт... І, що найжахливіше, — поруч у дитячому ліжечку убивці задушили бюстгальтером, що, очевидно, висів на спинці ліжечка, їхню півторарічну доньку Олю, яку, окрім того, проштрикнули ножем. Душили, добивши трьома ударами в серце і семирічного племінника Гомонаїв Юрчика Зінька, якого мати напередодні залишила погратися з маленькою Оленькою, бо після вихідних збиралася лягати з ним до лікарні...

По квартирі валялися розкидані речі — було видно, що злочинці шукали гроші й коштовності, з рук Лесі пропали золоті персні, а з вух Олі — золоті сережки...

Правоохоронні органи області були підняті на ноги. Керівництво розшуком нелюдів взяли у свої руки особисто прокурор області Микола Андріуца і начальник УВС Анатолій Француз. Цілодобовий розшук злочинців набув таких темпів, що дехто з правоохоронців не витримував — клав на стіл начальника службове посвідчення.

Певною мірою оперативно-слідчу бригаду дезорієнтувала жорстокість злочину. На таке звірство, здавалося, нормальна людина не здатна. Отже, довелося відпрацьовувати версії щодо психічнохворих, наркоманів, п'яниць. Не можна було скидати з рахунку і глухонімих та компаньйонів глави сім'ї, який торгував жувачками й іншими закордонними «делікатесами». Відрядили оперативників за межі області, куди тягнулися нитки цих версій. В Івано-Франківську опитали близько тисячі громадян. Будинок № 32 по вулиці Симоненка ще повністю не заселили, отож не всі сусіди знали Гомонаїв та тих, хто у них бував.

У сусідній квартирі, що в одному коридорі, ще не мешкав ніхто — її господар Василь Мойсеєнко з помічниками затіяв ремонт, з'являвся там час від часу. Правоохоронців зацікавили не так господар, як його помічники-ремонтники. Один — Броніслав Полторацький, студент місцевого університету, другий — Михайло Кузнецов, який ніде не працював і не вчився, раніше був засуджений. Однак в обох — залізне алібі: ночували тієї ночі в гуртожитку у своєї знайомої Оксани Лук'янової, котра це підтвердила. Та й чи могли таке скоїти два вісімнадцятирічні хлопці?

Слідчо-оперативній групі знадобилося ще кілька днів, щоб знайти аргументи для арешту одного з «ремонтників» — Михайла Кузнецова. Однак у Вовчинецькому відділенні він сидів перед численними працівниками міліції, під наведеною на нього знімальною камерою оперативника, як загнаний звір — сердито спідлоба кидав погляди і віднікувався. Коли до відділення приїхав прокурор області Микола Андріуца, Кузнецов сказав, що розмовлятиме лише з ним віч-на-віч, Миколі Івановичу знадобилося ще чимало слів і часу, щоб Кузнецов таки здався — закурив, тяжко зітхнув і повідав свою жахливу сповідь, котру з деякими доповненнями й поправками потім підтвердять попереднє слідство та суд.

... Того вечора спочатку пиячили у гуртожитській кімнаті Василя Мойсеєнка, потім піднялися на дев'ятий поверх у кімнату матері-одиначки Оксани Лук'янової, де «оприбуткували» пляшку розведеного спирту. Приблизно о 12-й ночі вийшли у нічне місто. Оксані сказали, що хтось має повернути їм гроші. Насправді ж збиралися в когось із перехожих зняти сережки, щоб мати за що пити. Полторацький стверджує, що його дружок сказав: коли не знімуть сережки, то підуть і «замочать» німих. Але затим виправдовувався, що на вулицю Симоненка пішов тому, що боявся повертатися так пізно додому.

Нижній замок від загального коридора відімкнули ключем, який дав їм раніше Мойсеєнко. Та з'ясувалося, що двері замкнені і на верхній замок. Дзвонили довго (третя година ночі!), і вже начебто хотіли йти геть, аж тут господар квартири № 81 — Ярослав Гомонай — відчинив їм. У порожній квартирі Мойсеєнка обидва перевдяглися у старе, випили по кварті браги, котра була там, і начебто зібралися смажити картоплю (о третій годині ночі!), хоч лушпиння потім у квартирі не виявили. Кузнецов знову підняв Ярослава Гомоная, і саме під цим приводом — їм треба солі. Коли той виніс, Кузнецову здалося, що то не те. Він нахабно зайшов на кухню Гомонаїв і висипав подане господарем у раковину. Потім стверджуватиме, що не бив би Ярослава ножем, якби той не пішов на нього. Що малоймовірно — брага уже розгальмувала його до краю. До скривавленого Ярослава підоспів з кухонним ножем Полторацький і добивали його, вже лежачого, у спину, та так, що в одного убивці ніж зламався, а в другого — зігнувся. Потім узялися за сонну дружину, яка спала у кімнаті, але, мовляв, могла бачити розправу над чоловіком, і двох діток... Як убивали немовля, знімали з його вух золоті сережки, розповідати уже несила...

По тому убивці перерили майно, знайшли 15 мільйонів карбованців, золоту підвіску, пляшку горілки і лікер «Амаретто», а на кухні просто скривавленими руками узяли шість плиток шоколаду, всього речей на 40,5 мільйона карбованців. Ретельно витирали від крові підлогу і двері, у пакет склали свій закривавлений одяг, який разом з ножами по дорозі викинули у смітник. Не забули замкнути двері обох квартир та загальний коридор — щоб не скоро виявили злочин. На залізничному вокзалі купили пляшку лікеру, взяли таксі і поїхали назад у гуртожиток до Оксани, де знову пиячили й відсипалися.

Кажуть, що у США дозволяють бажаючим бути очевидцем виконання смертного вироку, але не більше трьох разів, бо людська психіка не витримує. А яку ж психіку треба мати, щоб упродовж півгодини позбавити життя одразу чотирьох чоловік, з них двоє — діти, та ще й так по-звірячому?

Не хочу викликати зайвого роздратування читачів, приголомшених злодіянням, але ніяк не можу позбутися першого враження, що його на суді справили на мене обидва убивці. Легше було б побачити таких собі горил дебелих і грізних суперубивць, яким тюрма — мати рідна. А перед очима — два хирляві, перелякані недоростки. Уявіть собі, один з них в останньому слові перед вироком (смертна кара!) говорив так, наче на шкільних зборах піонер, що не випустив своєчасно стінгазети — мовляв, пробачте, будь ласка, я більше не буду. Не виключаю, що малодушний Полторацький хитрував і в таку хвилину, однак чомусь певний, що навіть в останню мить життя — перед стратою до них по-справжньому так і не дійде, що накоїли...

Але, з другого боку, чи здатне сьогоднішнє суспільство, тобто ми з вами, оті люди з переповненої судової зали, котрі аплодували вимозі державного обвинувачувача засудити убивць до найвищої міри покарання, усвідомити, що ми цим недоросткам не лише судді. Розстріляти — найпростіший вихід. Як так сталося, що один з братів-близнюків Кузнецових, ще не сягнувши повноліття, вочевидь стомився жити на білому світі і став заважати жити іншим. (Судмедекспертам він казав, що вважає себе скотиною і зухвало заявляв, що заслужив розстрілу. На суді казав, що підтверджуватиме будь-що, аби все це швидше скінчилося.) Певне, так буває, коли все і всіх довкола сприймаєш з роздратуванням і «психами», коли схиляєшся до думки, що нікому ти не потрібний, що жити треба, як серед звірів, де виживає жадібніший і нахабніший... Навчаючись у восьмому класі, а потім в СПТУ (яке так і не закінчив), Михайло на тренуваннях з боксу двічі діставав струс мозку й інші травми голови. Непритомнів, ходив у сні. Його «психи», дратівливість і загрозливі підліткові комплекси осуджувати було кому, а лікувати виявилося нікому. До цього ще одна травма, моральна — розлучення батьків (батько — «зек»).

Коли вірити словам Михайла Кузнецова на слідстві і в суді, то в ньому живе дві людини — одна добра, друга зла. Одна грала на гітарі, непогано співала, навіть кликала до поезії, друга штовхала до чарки (пити почав у чотирнадцятилітньому віці), неробства і життя так, як легше.

Під час стаціонарної судово-медичної експертизи він зізнався, що коли вип'є, то його «заклинює». Коли ще неповнолітнім вкрав у рідної тітки долари, отримав хоч і суворе покарання — 3 роки позбавлення волі, але з відстрочкою виконання. Раніше це означало неодмінне працевлаштування, пильне око ЖЕКу, дільничного міліціонера, словом, ти — під збільшувальним склом. А нині, кажуть, старе скло не годиться, а нового ще не вигадали.

Подібне наша феміда допустила й другого разу, коли М. Кузнєцов з групою п'яних недоростків побили сільського дядька, а потім намагалися викрасти бензин з колгоспного складу. Кримінальну справу було порушено, але до суду так і не дійшло — майже два роки він, виходить, перебував під слідством, а коли точніше, то жив собі, як хотілося... А перед цим його виштовхнув колись усесильний армійський колектив, де рядовий Кузнецов почав було відбувати строкову службу і так само непритомнів, лунатиком ходив по казармі, розпсихований кидався на командира, двічі сам собі робив порізи. Комісували. Повернувся до Івано-Франківська. А там у тісній гуртожитській кімнаті — змучена проблемами мати і байдужий вітчим, а на вулиці — поповне безробіття, принадливі нічні клуби й інші «злачні» місця та «тусовки» таких, як він, нероб, до яких нікому немає діла.

І, звісно, не всі ті нероби — з кримінальним минулим. Швидше — з кримінальним майбутнім. Як ось Броніслав Полторацький. На відміну від Кузнецова, він зростав єдиним сином у, здавалося б, благополучній сім'ї (батьки з вищою освітою), де якось намагалися сина контролювати. Школу закінчив лише з трьома трійками, вступив на мехмат місцевого інституту нафти і газу, але вчився абияк, мусив брати академвідпустку. У вихованні сина батько вдавався до батога і пряника: вимагав до певної години повертатися додому, траплялося, давав по шиї, а коли син поновив навчання у вузі, навіть виділяв по 50 тисяч карбованців за кожне виконане домашнє завдання. Ось чого батько вже не міг поправити, а може, й не бачив того, то це дрібної душі сина і його усвідомлення, що нині можна нічого не робити і жити на широку ногу.

Оце останнє і звело Кузнецова та Полторацького. Хіба тільки їх? Огляньмося довкола — пити, веселитися, гендлювати й ошукувати одне одного стає нормою не лише для недоростків, а й для дорослих.

Хіба не так, не по-сучасному, «веселилися» після трагічної ночі в квартирі Гомонаїв ці два убивці? На одібрані у мертвих гроші! У кафе «Плай» «зняли кобіт», жерли з ними банани, ківі, апельсини і запивали найдорожчою горілкою. Полторацький хизувався у модному білому гольфові, купленому на гроші жертв (матері збрехав, що придбав на стипендію).

Ще під час «сповіді» Кузнецова прокуророві області працівники міліції оперативно знайшли вкрадені у Гомонаїв золоті вироби. Другого підозрюваного у вбивстві, «ремонтника» Полторацького, розшукали у... витверезнику, і той, хоч і викручувався, та швидко зізнався у скоєному. Таким чином убивць було затримано через вісім діб. Але суд відбувся аж через дев'ять місяців. У ході слідства було допитано сотні людей, проведено більш як сорок експертиз, виконано інші необхідні процесуальні дії.

Оголошення

5 грудня 1995 року в 10^{00} годин в актовому залі заводу „Позітрон" відбудеться суд над вбивцями які розправились над сім'єю глухонімих Гомонаїв-Петрик

(З оголошень, розклеєних у місті).

Ситуація певною мірою ускладнювалася тим, що, на відміну від Кузнецова, Полторацький міняв показання, відмовлявся від убивства дітей, скидав вину на свого приятеля.

Під час стаціонарної судмедекспертизи у Львові Полторацький «згадав», що вбивав не він, що зробила те якась третя особа, йому невідома... А потім, на попередньому і судовому слідствах, сказав, що це йому приснилося.

Нарешті слідству і суду належало з'ясувати, чи справді Кузнецов міг так залякати свого ровесника Полторацького, що той чинив спільно з ним нечувані звірства. Адвокат, а під його впливом і сам Полторацький, хапалися за цю соломинку і створювали образ такого собі безвинного, зламаного «козачка» на побігеньках у супербандита Кузнецова.

... Чотири дні у переповненій залі палацу «Сучасник» тривало виїзне засідання колегії з кримінальних справ Івано-Франківського обласного суду, котра розглядала справу убивства сім'ї Гомонаїв. Важко було всім. Головуючому на процесі тодішньому виконуючому обов'язки голови облсуду Олексієві Савчуку, якому, крім основного, доводилося ще й докладати зусиль, щоб наелектризована ненавистю публіка не заглушила емоціями суті справи. Державному обвинувачеві прокурору області Миколі Андріуці, переконаному в тому, що застосування смертної кари не виправдовує мети, та змушеному вимагати розстрілу для убивць, бо така кара передбачена законом. Страшно було дивитися на батьків і родичів Юрчика Зінька та подружжя Гомонаїв. Ці згорьовані люди, вислуховуючи судові подробиці мученицької смерті їхніх дітей, переживали свою трагедію заново. Коли Кузнецов розповідав подробиці знущань з Лесі, її мама не витримала, крикнула: «Невже ти не міг відразу вдарити мою дитину в серце?» Несила було дивитися і на приречених недоростків у металевій клітці, уявляючи, як за тюремними мурами ночами над ними з докором витають душі маленької Олі чи Юрчика...

Коли залишаєш судову залу і виходиш на вулиці обласного центру, де на неонові розп'яття нічних клубів чи інших «шинків» поспішають такі самої юні, нахабні і самовпевнені кузнецови й полторацькі, здається, що ти вийшов не з суду, а з страшного кінофільму, який мало хто бачив. А тому і з'являється жорстока думка: такі суди треба б транслювати замість «крутих» бойовиків і фільмів жахів. І насамперед для таких ось недоростків, у яких під носом уже проросло, а в голові ще й не сіяно, та вони вже, висловлюючись їхнім же жаргоном, уже «косять під крутих» і вважають, що суспільство має жити за законами «зони». А фінальну частину суду, коли юридично стримано і публіцистично гостро виступає державний обвинувач Микола Андріуца, обов'язково демонструвати у кольорі, щоб усі бачили, як змінюються обличчя підсудних...

Усі ці дев'ять в'язничних місяців уві сні виконувач смертних вироків приставляє їм до голови дуло пістолета. Поки що уві сні.

Анатолій НІКОЛАЄВ:
«Наші Вареники — не брати»...

***Колись** у Києві болільники баскетболу ділилися на два табори. Серця більшої частини належали «Строителю». Але і у СКА було чимало вірних друзів. Ця команда була однією з найсильніших у колишній союзній вищій лізі, вигравала срібні та бронзові медалі чемпіонатів. І регулярно делегувала своїх гравців до збірної УРСР, яка успішно виступала в Спартакіадах народів СРСР. У тому чудовому армійському колективі багато років виступав розігруючим Анатолій Ніколаєв. З тих часів збігло чимало води. незалежною стала Україна, має власний чемпіонат. А в ньому виступає київський клуб ЦСКА, який і очолює Анатолій Андрійович. Армійці до елітної групи не входять. Нелегко тепер колись уславленому колективу.*

— Доки за наш клуб виступали Пушкарьов, Дмитро Базилевський, було дещо легше, — розповідає А.Ніколаєв. — Але тепер наша команда знову перетворилася фактично на молодіжну. Щоправда, ситуацію певною мірою поліпшив перехід до нас з «Київ-Баскета» Дмитра Сніжка.

Більшості наших гравців, які ще півроку тому були на других ролях (маю на увазі Кислицина, запрошеного з другої ліги Богдана Вареника), тепер доводиться грати як дорослим. Уже вважаємо ветеранами 21-річного Володимира Рижика, який у нас грає заднього другий сезон, та трохи старшого Дмитра Брянцева. Обидва прийшли до ЦСКА з «Київ-Баскета». З Миколаєва нещодавно до нас повернувся Владлен Пінчук.

— Але ж у минулому чемпіонаті ваші підопічні перемогли з перевагою в 14 очок «Будівельника»!

— Був такий «гріх». Напередодні ми програли. І перед повторною зустріччю побачив, що найкращі гравці команди-чемпіона якось недбало розминаються. Поговорив зі своїми хлопцями, що, мовляв, давайте спробуємо. І, як бачите, вийшло. Тим-то і прекрасний баскетбол, що дарує такі несподіванки. Мені пригадується, як дуже багато років тому київський СКА поступився в Москві місцевому «Динамо» з різницею в 30 очок. У складі наших суперників — ціле сузір'я майстрів: Блік, Сидякін, Балашов. Але і в нас компанія підібралася — не клади пальця в рот: Чечуро, Радзієвський, Брянцев, Салухін, Новиков, Сушак, ваш покірний слуга. Минула доба, і ми знову вийшли на майданчик спорткомплексу ЦСКА на поєдинок з динамівцями. Потрібні слова знайшов наш шановний наставник Олександр Дмитрович Леонов. Мов окрилені, провели ми ту зустріч і виграли у грізного суперника рівно 30 очок!

— До речі, а ваші гравці Богдан і Роман Вареники — брати?

— Ні, однофамільці і ровесники. Обидва — кияни, вихованці армійської спортшколи.

— ЦСКА можна вважати тренувальним полігоном для здібних спортсменів, своєрідним стартовим майданчиком у великий баскетбол...

— Виходить, що так. Звичайно, дуже хотілося б створити такі умови, щоб ні в кого не виникало бажання розлучатися з армійським колективом.

— Був же у вас спонсор — «Меркурій»...

— Був. Але ось уже протягом півроку ми не маємо солідних опікунів. Щоправда, не сидимо склавши руки, шукаємо фінансову підтримку. Трохи допомагає Міністерство у справах молоді і спорту. Щиро дякуємо президентові УБА та концерну «Денді» Михайлові Бродському. Від нього маємо гроші на суддівство, на дорогу в інші міста та на проживання в готелях. Заплатив Михайло Юрійович і вступний внесок за наш колектив на участь у чемпіонаті країни. Без цього ЦСКА не вижив би. І ми стараємося добром відплатити. Тільки, боронь Боже, не подумайте, що робимо це на баскетбольному майданчику.

— А Центральний спортивний клуб армії допомагає своєму баскетбольному клубові?

— Спеціально ні. Маємо штатний розклад. На нього відпускаються мізерні кошти. Наші солдати отримують по 970 тисяч карбованців на місяць. Я, як головний тренер, що працює в Збройних Силах ось уже майже 25 років, отримую з усіма пільгами 5 мільйонів 300 тисяч. До речі, тренери ДЮСШ Міністерства оборони отримують значно більше. За 150 годин — від 16 до 22 мільйонів. Може, настав час переглянути штатний розклад?

— Київський армійський клуб, як уже говорилося, постійно виховує класних виконавців. Назвемо хоча б Рубана, Ватажка, Мельника, Базилевського, Харчинського, Пудзирея. І цей перелік можна продовжувати довго. А хто, як на вас, з нинішніх ваших підопічних обіцяє вирости в майстра?

— Хороший потенціал у Романа Вареника, Дмитра Брянцева, у якого баскетбольні гени. Обом треба серйозніше працювати над поліпшенням фізичних кондицій. Якщо поміняє характер, може багато досягнути Сашко Низькошапка. Подібне можу сказати і про Олександра Кислицина.

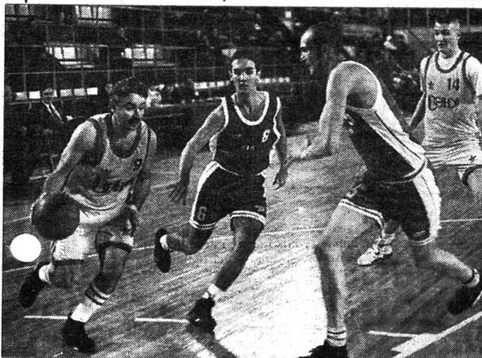
— А чи є гарантія, що всі вони гратимуть за ЦСКА?

— Матеріальний бік — чи не найголовніший. Але існують і інші цінності. Скажімо, у нас добрий мікроклімат у колективі. Втім, якщо хтось вирішить змінити клуб, нікому на заваді не стоятимемо. Дай Боже йому здоров'я і успіхів. Головне — щоб зростала майстерність і хлопці прославляли Україну на різних рівнях.

— Скажіть, а те, що наш баскетбол перейшов на правила, які використовуються в НБА (США): чотири тайми по 12 хвилин, можливість заробити шість фолів, пішло йому на користь?

— Я у принципі за таке нововведення. Воно має багато принад, робить матчі видовищнішими. Збільшується на вісім хвилин ігровий час. Але поки що такі правила вигідніші для елітних клубів — «Київ-Баскета», «Шахтаря», «Будівельника», «БІПА-Моди», де довші лави запасних. Решті ще важкувато протистояти лідерам. Якщо підніматиметься рівень нашого баскетболу, то такі правила — просто чудово.

Розмову провів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: наставник армійських баскетболістів Анатолій Ніколаєв; момент матчу чемпіонату країни між київськими клубами «Київ-Баскет» і ЦСКА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На черзі — ЦСКА

Баскетболістки київського «Динамо» здобули третю поспіль перемогу на своєму майданчику, виступаючи в груповому турнірі Кубка чемпіонів. Цього разу вони приймали в спорткомплексі «Меридіан» баскетболісток словенського клубу «Єжица» з Любляни і взяли гору 62:48 (33:30).

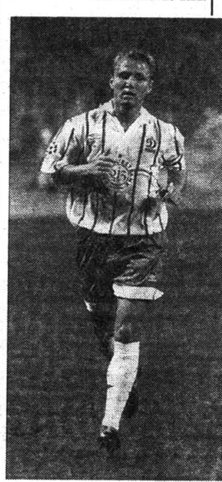
Свій черговий матч Кубка чемпіонів підопічні Володимира Рижова проведуть 4 січня. Їхні суперниці — баскетболістки ЦСКА (Росія, Москва).

Калитвинцев — найкращий

За версією тижневика «Український футбол» найкращим гравцем року в Україні названо Юрія Калитвинцева («Динамо», Київ). Нагадуємо, що наша газета щороку влітку проводить традиційний опит журналістів країни з метою визначення найкращого футболіста сезону.

На знімку: півзахисник київського «Динамо» і національної збірної Юрій Калитвинцев.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Валентин ЩЕРБАЧОВ, журналіст

... І сльози на очах чемпіона

В Гуанджоу смог, стовписько і галас, а цьому хлопцеві, здається, і байдуже — незворушний і спокійний. Хлопці із збірної — йому: «Ігорю, на тебе сподіваємося, ти нас усіх уперед вивести маєш!» А він: «Я що, Прометей? Спокійно, хлопці! Завтра — це буде завтра...» Зачинився від усіх у номері готелю «Ба Юн» («Біла хмарина») і зробив вигляд, що він у санаторії, вдома, в Одесі, а не на 67-му чемпіонаті світу з важкої атлетики. Зовні спокійний, хоча, бачу, внутрішньо напружений його тренер Юрій Кучинов, узагалі нічого не збагнеш з вигляду нашого президента Федерації важкої атлетики Анатолія Писаренка — а же він, що сам на собі багаторазово все звідав, міг би нас, уболівальників, заспокоїти чи розчарувати. «Та ну їх!» — вирішили ми всі і дочекалися цього завтра. А завтра на жорсткому і часом жорстокому помості Гуанджоу був воістину день України...

У ваговій категорії зібралося товариство з 30 важковаговиків. О 19.00 на поміст вийшло 11 найсильніших.

Свій перший підхід у ривку він робить лише о 19.30, коли п'ятеро з одинадцяти вже використали свої три спроби. «Значить, упевнений в собі, це непогано. Тільки б зразу пішло!» — коментує, сидячи на трибуні, Писаренко. Разорьонов тим часом з'являється на виході з розминальної зали. Перед ним задкує телеоператор з переносною камерою, поруч «ескорт тренерів» — Кулак і Кучинов. Підходить до ваги 185 просто, виконує рух швидко, без тривалої «прелюдії». Є! Другий підхід — 187,5 кг. Та сама картина. 190 — так само... Та що це? Адже здавалося — конкуренти пригасли! Аж тут китаєць Чиу Веньхуа замовляє і «рве» 192,5..! Оце так-так! Вперше в історії китайські штангісти роблять прорив у важку категорію.

Ігор другий в ривку, але наші тренери вже бачили китайського атлета в поштовху й упевнені, що тут уже проблем не буде. Йду до тренувальної зали й, ігноруючи зауваження суворих поліціянтів, знімаю Ігоря відеокамерою. Та коли всі гарячково снують від штанг до лав і назад, штовхають, штовхають..., то Разорьонов спокійно сидить на низькій лаві і пластирем заклеює ранку на пальці руки. Немає й намагання зробити хоча б один тренувальний підхід. Головний тренер збірної України Василь Кулак тихо радиться з Юрієм Кучиновим — замовлятимуть вагу в підходах. Напружено вдивляється в Ігореве обличчя, стоячи за моєю спиною, держтренер Олександр Пуцев (адже всім відомо: тут може народитися перемога або...).

«Або» не сталося. Ігор, незворушний, як скеля, штовхнув 227,5, хоча на тренуваннях цю вагу не штовхав (потім зізнався Кучинову: «Я й гадки не мав, що вона така легка, ледь не полетіла за спину!»). 417,5 — золота сума. «Золото» за перемогу у двоборстві, «золото» в поштовху та срібна медаль у ривку! Коли під склепінням цього справді по-китайськи помпезного палацу звучав гімн України, обличчя чемпіона вигляд мало, як завжди, спокійний, але очі... В них блищали сльози.

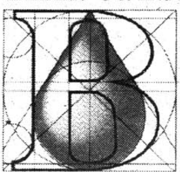
— Так, і я не соромлюся — сльози навернулися на очі. Я й не думав, що такі сильні емоції охоплять мене, коли залунає гімн Батьківщини, — зізнався Ігор перед прес-конференцією.

А на самій прес-конференції його довго шарпали журналісти. Не показував, що втомився, задовольняв цікавість усіх охочих. Про нього хотіли не лише більше дізнатися, а й вимагали коментарів і прогнозів, бо вважали Разорьонова за вельми досвідченого — адже два роки тому в нього вже була срібна нагорода чемпіонату світу. Хотіли, але, гадаю, так і не пізнали його, бо непростий Ігор і неординарний за характером і складом розуму. Не став цілком розкривати карти та давати обіцянки напередодні Олімпіади. Одесит...

Удома найбільше за всіх переживали дві його найдорожчі жінки — мати і бабуся, споконвічні суперниці у суперечках про користь для здоров'я Ігорка цього важкого виду спорту. Мати, лікар-травматолог, частіше програвала бабусі, переконаній у користі «залізної гри».

Сьогодні він удома і знову в роботі з тренером і старшим другом Юрієм Кучиновим — людиною небагатослівною, сильною і надзвичайно доброю. Сьогодні допомагає в становленні нового на Одещині клубу важкої атлетики. З ними сьогодні й колишній футболіст, нині бізнесмен і палкий прихильник важкої атлетики Олександр Зінченко, котрий із запалом підтримує всі ідеї, що народжуються в гарячих головах тренера й учня. Тож скоро Ігор Разорьонов запросить десятки хлопчаків до Іллічівського клубу важкоатлетів. «Розростаємося в ширину! — усміхається президент української федерації, світовий рекордсмен Анатолій Писаренко. — Та може, під таких хлопців, як Ігор, парламент дозволить податки зі спортивних спонсорів скасувати, а ми ці гроші на виховання сильних українських атлетів спрямуємо». Нехай ці побажання втіляться в життя! І нехай у майбутньому не в одного Разорьонова сльози на очах з'являться під час виконання нашого гімну. Адже ми сильний народ...

Гуанджоу—Гонконг—Київ.

КРАПЛІ БЕРЕША ПЛЮС

Доктор Йожеф Береш уже чотири десятиріччя шукає можливості для попередження та лікування різних хвороб. Результат його праці — це краплі Береша Плюс, які є препаратом, що містить мікроелементи з лікувальним ефектом.

Що таке мікроелементи?

В організмі людини їх винятково мала кількість, у мікродозах, але фізіологічно вкрай потрібні для організму речовини. Вони виконують провідну роль у функціонуванні здорового організму, у попередженні захворювань. Коли їх немає зменшується опірність організму, можуть виникнути порушення обміну речовин, хвороби.

Ефективність крапель Береша Плюс

На підставі клінічних досліджень доведено, що краплі Береша Плюс ефективні в разі загальної млявості, втоми, слабкості, відсутності апетиту, безсоння. Вони результативні і для попередження простуди. Можуть бути застосовані для додаткової терапії злоякісних пухлин та в разі інших хронічних хвороб.

Краплі поліпшують самопочуття.
Краплі значно поліпшують самопочуття під час хронічних захворювань, у період одужання.

Краплі зменшують біль.
Краплі цілюще зменшують біль у разі захворювань кісток та суглобів, а також під час мігрені.

Краплі безпечні.
Токсикологічними дослідженнями доведено, що краплі безпечні для здоров'я навіть коли їх вживати тривалий час.

Ви хочете реалізувати ваші товари та послуги на місцевому, регіональному чи національному ринках?

Реклама на українському радіо допоможе вам зробити це швидко й результативно.

УКРАЇНСЬКЕ РАДІО — ЦЕ:

- 100 годин мовлення на добу;
- 100 відсотків охоплення території держави;
- 100-процентна ефективність реклами.

Чекаємо на вас за адресою:
Київ, Хрещатик, 26.
Національна радіокомпанія України.
Телефони: (044) 229-44-13, 229-34-29.
Факс: (044) 229-17-24.

Арбітражний суд Харківської області (310002, м. Харків, вулиця Сумська, 64) порушив справу за № 2863/5-51 про банкрутство страхового акціонерного товариства «Еванс» (юридична адреса: 310025, м. Харків, вулиця КвіткиОснов'яненка, 7; р/р № 060467720 у Харківському філіалі Міжнародного комерційного акціонерного банку «Восток», МФО 351674).

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються в місячний термін, з дня публікації цього оголошення.

Организация реализует со склада: Автомобили

- ☑ГАЗ — САЗ 4509
- ☑ГАЗ — 3309 бортовой, турбодизель
- ☑ГАЗ — 33022 (Газель)

Тел. (06264) 3-70-38, 3-03-82, 3-99-36, факс (06264) 5-94-71.

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів

ЗАТ інвестиційна компанія

«ІТТ-інвест» взаємний фонд «ІТТ-інвест»

А. Відомості про інвестиційну компанію:

1. Найменування:

повне: закрите акціонерне товариство інвестиційна компанія «ІТТ-інвест».

Скорочене: ІКА «ІТТ-інвест».

2. Організаційно-правова форма інвестиційної компанії — закрите акціонерне товариство.

Б. Інвестиційна декларація інвестиційної компанії «ІТТ-інвест» (закритий взаємний фонд «ІТТ-інвест»)

1. Повне найменування, вид: закритий взаємний фонд «ІТТ-інвест» закритого акціонерного товариства «Інвестиційна компанія «ІТТ-інвест», створений на чотири роки.

2. Юридична адреса: (місцерозташування: 252057, м. Київ, вул. Виборзька, буд. 1.

3. Суму, передану на баланс взаємного фонду, сплачено цінними паперами, що визнані такими Законом України «Про цінні папери та фондову біржу», в розмірі три мільярди карбованців.

4. Мета інвестиційної діяльності.

забезпечення прибутковості вкладень та приросту вкладених коштів.

5. Предмет інвестиційної діяльності.

Здійснення спільного інвестування в інтересах і за рахунок Засновників та учасників фонду шляхом випуску інвестиційних сертифікатів та проведення комерційної діяльності з цінними паперами.

6. Основні напрями діяльності.

інвестування в цінні папери та придбання нерухомого майна, часток і паїв, що належать державі в майні господарських товариств, у процесі приватизації.

7. Обмеження інвестиційної діяльності.

Взаємний фонд не має права:

випускати облігації та векселі;

мати у своїх активах більш як 10 відсотків цінних паперів одного емітента, а в разі придбання цінних паперів за приватизаційні папери мати більш як 25 відсотків цінних паперів одного емітента;

інвестувати понад 5 відсотків своїх активів у цінні папери одного емітента, крім інвестування в облігації внутрішніх державних позик, казначейські зобов'язання держави та інші цінні папери, одержання доходів за якими гарантоване урядом України;

тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів фонду;

придбавати інвестиційні сертифікати інших інвестиційних фондів та інвестиційних компаній;

займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами;

брати банківський кредит;

здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа фонду;

видавати майнові гарантії, забезпечені майном фонду, для третіх осіб, укладати договори застави;

придбавати цінні папери повних та командних товариств.

8. Порядок продажу інвестиційних сертифікатів. Інвестиційні сертифікати фонду реалізуються за кошти учасників та приватизаційні папери. Продаж інвестиційних сертифікатів організовує і здійснює інвестиційна компанія «ІТТ-інвест» за адресою: Київ-57, вул. Виборзька, 1 та через своїх уповноважених. Компанія не може пропонувати на продаж інвестиційні сертифікати за ціною, що нижча за номінальну. Учасникові, що придбав декілька інвестиційних сертифікатів, може бути видано один сертифікат на їх загальну кількість.

9. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів.

Інвестиційні сертифікати випускають для продажу та обміну на приватизаційні папери і підлягають вільному перепродажу та обігу на фондовому ринку.

Інвестиційні сертифікати випускають тільки на пред'явника на загальну суму 45000000000 (сорок п'ять мільярдів) карбованців.

Всього випускається 900000 (дев'ятсот тисяч) інвестиційних сертифікатів номінальною вартістю 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців за сертифікат.

10. Зобов'язання щодо викупу інвестиційних сертифікатів, наслідки невиконання таких зобов'язань.

Викуп інвестиційних сертифікатів здійснюється по закінченні строку діяльності закритого взаємного фонду, з 1 січня по 31 грудня 2000 року, але не раніше закінчення строку використання приватизаційних паперів.

Інвестиційні сертифікати викуповують за ціною, яка дорівнює вартості чистих активів, але не нижча за номінальну. У разі коли вартість майна під час ліквідації фонду в розрахунку на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця власникам інвестиційних сертифікатів покривається за рахунок коштів засновників.

11. Комісійні, винагороди та витрати, які можуть бути виплачені за рахунок коштів взаємного Фонду.

Формування витрат фонду здійснюється відповідно до чинного законодавства України з передбаченням додатково таких витрат:

оплата за публікацію фінансового звіту Фонду у встановлені терміни;

виплати винагороди інвестиційному керуючому, річний розмір якої не може перевищувати 5 відсотків середньорічної вартості чистих активів фонду або 10 відсотків, якщо активи фонду більш як на 50 відсотків сформовано за рахунок приватизаційних паперів;

державне мито за операціями з інвестиційними сертифікатами;

оплата послуг депозитарію фонду, згідно з депозитним договором;

витрати, що пов'язані з нарахуванням і виплатою дивідендів учасникам і засновникам фонду.

За рахунок коштів взаємного фонду сплачують:

рекламу, інформацію у засобах масової інформації;

випуск інвестиційних сертифікатів, прямі та побічні витрати з їх реалізації й викупу;

витрати за договором з аудитором;

виплати за ведення реєстру учасників фонду;

комісійні уповноваженим, що діють від імені фонду, в розмірі 0,5% середньорічної вартості чистих активів.

12. Місце, строки та порядок виплати дивідендів.

Учасникам фонду не гарантовано фіксованого розміру дивідендів.

Дивіденди, фактичний розмір яких визначається за результатами діяльності фонду, сплачують раз на рік, з квітня по липень, за місцерозміщенням інвестиційної компанії «ІТТ-інвест», Київ-57, вул. Виборзька, буд. 1. У разі зміни адреси Фонд зобов'язується повідомити учасникам через засоби масової інформації.

Дивіденди можуть виплачуватись за рішенням загальних зборів засновників готівкою, інвестиційними сертифікатами (реінвестиція прибутку) або іншим майном.

Дані про розмір дивідендів, що виплачують, публікуються у засобах масової інформації.

13. Застереження щодо створення будь-яких спеціальних або резервних фондів.

Спеціальні або резервні фонди взаємним фондом «ІТТ-інвест» не створюються.

В. Дані про емісію інвестиційних сертифікатів:

1. Сума випуску інвестиційних сертифікатів - 45.000.000.000 (сорок п'ять мільярдів) карбованців, в т. ч. на пред'явника 900.000 (дев'ятсот тисяч) штук номінальною вартістю 50000 карбованців.

2. День початку продажу — з 15 січня 1996 року.

3. Запланований курс одного інвестиційного сертифіката на початок продажу — за номінальною вартістю.

4. Максимальна кількість інвестиційних сертифікатів, дозволених для придбання одним інвестором, — 200000 штук.

5. Обмеження на придбання інвестиційних сертифікатів для окремих категорій юридичних осіб:

інвестиційні сертифікати не продають інвестиційним фондам та інвестиційним компаніям.

Г. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів, а також розподіл цінних паперів за видами

1. Першу емісію цінних паперів інвестиційної компанії «ІТТ-інвест» проведено з метою формування статутного фонду компанії. Було випущено 60000 (шістдесят тисяч) простих іменних акцій номіналом 50000 (п'ятдесят тисяч) карбованців кожна — на загальну суму 3.000.000.000 (три мільярди) карбованців. Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій № 473/1/95, видане 9 листопада 1995 року. Усі акції були розподілені між засновниками.

Попередніх випусків інвестиційних сертифікатів не було.

Д. Відомості про засновників

Корпорація «АЙТТ ІНТЕРТРЕЙД, ІНК», США, штат Нью-Йорк, сертифікат про реєстрацію 950411000, поштова адреса: 89 Корона Авеню Статен Айленд, НЙ 10306. Частка в статутному фонді — 51%;

товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Бук» лтд, ЗКПО 14055269, поштова адреса: Україна, 283220, Тернопільська обл., м. Бучач, вул. Галицька, 24, кв. 3, частка в статутному фонді — 39%;

фізичні особи — 10%.

Е. Органи управління

Керівник інвестиційної компанії — президент закритого акціонерного товариства ІК «ІТТ-інвест» Драган Андрій Юрійович, паспорт серії VII-МА № 530219, виданий ВВС Печерського райвиконкому м. Києва 22 червня 1983 року. Частка у статутному фонді — 5%.

Посади за останні три роки:

1993 р. — заступник директора з економічних питань МП «Агротранс».

1994 р. — інвестиційний директор інвестиційної компанії «Укоопінвест».

1995 р. — президент інвестиційної компанії «ІТТ-інвест».

Директор взаємного фонду — Глинянчук Валерій Іванович, паспорт серії IV-ФМ № 655774, виданий ВВС Мукачівського міськвиконкому Закарпатської обл. 23 травня 1983 року. Частка у статутному фонді — 5%.

Посади за останні три роки:

1993 р. — директор ТОВ «Пауза».

1994 р. — комерційний директор інвестиційної компанії «Укоопінвест».

1995 р. — директор взаємного фонду «ІТТ-інвест».

Є. Відомості про інвестиційного керуючого

Закрите акціонерне товариство інвестиційна компанія «ІТТ-інвест».

м. Київ-57, вул. Виборзька, 1.

Свідоцтво про реєстрацію — № 23517763 від 3 жовтня 1995 року.

Розрахунковий рахунок 1467387 в АКБ «Росток Банк» МФО 322692.

Склад засновників: корпорація «АЙТТ ІНТЕРТРЕЙД, ІНК», США;

ТОВ фірма «Бук», фізичні особи.

Дозвіл на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів — № 822 від 8 грудня 1995 року.

З іншими інвестиційними фондами угод на керування активами не укладено.

Афілійовані особи: засновники ЗАТ ІК «ІТТ-інвест».

Ж. Відомості про депозитарій

Повне найменування: акціонерний комерційний банк «Росток Банк».

Місцерозташування: м. Київ-67, бульвар І. Лепсе, 4.

Номер і дата державної реєстрації: свідоцтво про реєстрацію за № 240 від 25 березня 1994 р. видане НБУ. Дозвіл № 86 на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційної компанії від 6 грудня 1994 р.

Банківські реквізити: МФО 322692, кореспондентський рахунок в НБУ по м. Києву і Київській області 800166655, МФО 321024.

Склад засновників: АК «Росток», КП «Київтрактордеталь», АО «Тепловозоремонтний завод» (м. Полтава), комерційні підприємства, приватні особи.

Відомості про інші інвестиційні фонди, з якими укладено депозитарні договори: укладених договорів немає.

З. Права власників інвестиційних сертифікатів

отримувати частину прибутку як дивіденди пропорційно до кількості належних інвестиційних сертифікатів;

передавати в спадщину, дарувати, перепродавати інвестиційні сертифікати згідно з чинним законодавством;

одержати відповідну частку майна фонду в разі його ліквідації.

І. Відомості про аудитора

Аудиторська фірма ТОВ «Укооп-аудит», м. Київ, вул. Хрещатик, 7/11.

Ліцензія: № 000460, дійсна до 3 січня 1999 року.

Держтелерадіо України
Агентство «Телерадіореклама»

ТЕЛЕ

Пропонує в ефірі
щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі «Перспектива» та «Презентація» (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо)
ВИГОТОВЛЯЄ
відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети

РАДІО

Пропонує в ефірі
щоденні рекламно-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо)
ВИГОТОВЛЯЄ
магнітофільми та іншу аудіопродукцію
РОЗМІЩУЄ
вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.

Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво. Ми будемо раді, якщо своєю рекламою допоможемо вам у розв'язанні ваших проблем!

НАША АДРЕСА:
252033, Київ-33, вулиця Володимирська, 69-А.
т./ф.: 224-45-43, 220-91-29.

Новорічний та різдвяний подарунок для ваших рідних та близьких!

Валютний депозитний сертифікат на пред'явника!
Номінал — $ 500, 10 % річних

Це подвійний дарунок:
до Нового року — сертифікат, через півроку — доход по ньому до літнього відпочинку!

Продаж із знижкою до Нового року!
Для оптових покупців (понад 200 сертифікатів) подвійна знижка!
Час придбання — це також Ваш доход!

Поспішайте відвідати відділення та філії Градобанку.
Адреси відділень у м. Києві: вул. Сєченова, 6; вул. А. Барбюса, 9-а; вул. Дмитрівська, 71; бульвар Перова, 56; бульвар Я. Гашека, 17; вул. П. Мирного, 26.
Довідки за телефоном (044)212-22-29.

Генеральна ліцензія Національного банку України № 7 на право здійснення операцій з валютними цінностями.

Чернігівський завод «Агрореммаш» виконує ремонт і відновлення:

двигунів і коробок передач, блоків і головок циліндрів, колінчастих валів, топливної апаратури, масляних насосів та інших вузлів і деталей двигуна автомобіля КамАЗ;
двигунів, блоків і головок циліндрів, шатунно-поршневого механізму, вузла зчеплення та інших вузлів і деталей двигуна автомобіля ГАЗ-53.

Виготовляє:
котли опалювальні КСТГ-16;
диски зчеплення ГАЗ-53;
насоси водяні ручні «Струмок»;
лопатки посадочні.

Звертатися за адресою:
м. Чернігів,
вул. Інструментальна, 17.
Телефони для довідок і замовлень:
2-26-99, 2-50-02, 2-53-99.

Электросчетчики компании «Росток» — это мировой уровень!

Высокий класс точности (2).
Межповерочный интервал от 6 до 16 лет.
Подключающее устройство и габаритные размеры соответствуют международным стандартам. Встроенные телеметрические датчики позволяют использовать электросчетчики для многотарифного учета электроэнергии.

Цены значительно ниже производимых в Украине и России счетчиков.
Тел.: (044) 488-75-42, 441-44-56, 441-44-89. Факс 484-51-08.

Арбітражний суд Києва (Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 8/200 про банкрутство АТ «Альянс-Концерн» (252004, Київ, вул. Пушкінська, 32, р/р 1467244 у Київському міському регіональному управлінні ПІБ м. Києва).

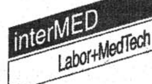
Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймають протягом місяця зі дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Одеської області 2.10.95р. порушив справу № 8/116-Б за заявою АТСК «Мир» Одеси про визнання банкрутом товариства з додатковою відповідальністю «Чорноморський фінансовий дім» (Одеса, вул. Ланжеронівська, 5; р/р № 467334 у філії № 8 НПК банку МФО 328975).

Кредиторам і можливим санаторам заяви з майновими вимогами до боржника направляти в місячний термін з моменту публікації об'яви на адресу: Одеса-32, пр. Шевченка, 4, арбітражний суд Одеської області.

АО «Агротехсбыт»

реализует и обменивает:
автошины для сельскохозяйственной техники, дизель-электростанции.
Тел.: (044) 211-41-79, 213-89-19.

Wir sind ein mittelständisches exportorientiertes Vertriebs- und Produktionsunternehmen in Berlin, dessen Aktivitätenschwerpunkt der Export von Medizin- und Labortechnik ist.

Wir suchen zum Ausbau unserer sehr erfolgreichen Vertriebsorganisation einen deutschen **Mitarbeiter** ab ca. 40 Jahre für unsere

Repräsentanz in Kiew

Wir erwarten neben einem fundierten kaufmännischen Wissen Marktkenntnisse und Macherqualitäten sowie die Bereitschaft, den ukrainischen Markt intensiv zu bereisen.
Gute russische bzw. ukrainische Sprachkenntnisse sind erforderlich.

Wir bieten eine Vergütung, die neben einem bedeutenden fixen Anteil eine umsatzabhängige Komponente enthält, die den Einsatzwillen des Stelleninhabers herausragend honoriert.

Bewerbungen mit den üblichen Unterlagen richten Sie bitte an

interMED
Labor+MedTech

Vertriebsgesellschaft mbH
Personalbüro
Beilsteiner Straße 120
D-12681 Berlin

Арбитражным судом Донецкой области (340103, г. Донецк, бульвар Пушкина, 34) возбуждено дело № 157-2/9 о банкротстве малого производственно-коммерческого предприятия «Союз-Нео» (г. Артемовск Донецкой области, улица Советская, 60, р/с 468952 в Артемовском отделении Агропромбанка «Украина»).

Претензии кредиторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования этого объявления.

Азово-Черноморский коммерческий банк «Азчеркомбанк», город Феодосия, сообщает, что в Арбитражном суде города Севастополя (335000, г. Севастополь, пл. Восставших, 6) возбуждено дело № 148/4 о банкротстве Крымского коммерческого церковного банка (335055, г. Севастополь, ул. Ленина, 25, МФО 324957; кор. счет № 700161020 в Крымском республиканском управлении НБУ).

ООО Торговий дом «Орлов и К° Лтд» объявляет о своей ликвидации.
Претензии к кредитору принимаются в течение одного месяца со дня публикации этого объявления по адресу:
г. Киев, ул. Драйзера, 8, тел. 546-11-95.

Арбитражный суд Республики Крым (333000, Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 512-7 от 18 мая 1995 года о банкротстве акционерного сельскохозяйственного предприятия «Первое мая» (с. Останино Ленинского района, р/с 400601 в отделении АКБ «Украина» в пгт Ленино, МФО 324203).

Кредиторов и санаторов просим обращаться в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова,1) возбудил дело № 61843 от 6.04.95г. о признании банкротом частного предприятия «Абукич» (г. Днепропетровск, ул. Пушкина, 3/3, расчетный счет № 468207 в Укрэксимбанке, МФО 305675).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

До відома акціонерів ВАТ «Городищенський цукрорафінадний комбінат»!

Загальні збори акціонерів відбудуться 11 лютого 1996 року.

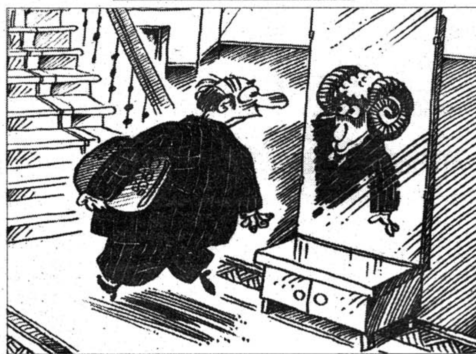
Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1), возбудил дело № 62-44 от 02.03.95г. о признании банкротом малого предприятия «Альтинг» (г. Днепропетровск, ул. Войцеховича, 25-а, расчетный счет 468343 в Днепропетровском АКБ — Южкомбанк).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу про банкрутство ДКНВП «Рось-СОТ» м. Київ, вул. Закревського, 15-Б, р/р 609104 КФКБ «Приватбанк», справа № 3/160 від 30.11.95р.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Жарт номера

✻ Ми не барани, у баранів нема ваучерів!

Мал. Олександра ГУЦОЛА.

ПЕРЛЮКІЗМИ

✻ *На працю ми маємо право, а на зарплату?*
✻ *Набридли жінки, сальця б!..*
✻ *Найважче тримати себе в руках, коли ти в наручниках.*
✻ *Якщо життя стає дедалі гірше, отже, реформи таки йдуть!*
✻ *Важко боротися з мафією, адже в ній такі хороші люди!*
✻ *Ми живемо порівняно непогано, просто порівняти нема з чим!*
✻ *Якщо чоловік боїться помити посуд, отже, він — мужчина!*
✻ *Вранці оголошуємо війну злочинності, а як стемніє — розбігаємося по домівках!*
✻ *Ніщо так не дратує в чоловікові, як те, що він — твій чоловік.*

Олександр ПЕРЛЮК.

ПРОКОЛ

Я, знаєте, люблю повеселитися, особливо добре попоїсти, а тому до знайомих без пляшки горілки не ходжу. Хочуть не хочуть, а закуску на стіл треба ставити. Я беру пляшку за двісті тисяч, а закуски з'їдаю на мільйон! Чистий прибуток — чотириста відсотків. За один вечір. І не потрібно жодних трастів.

Та одного разу стався, як кажуть, прокол.

Зайшов я до сусіда з дев'ятого поверху. Пляшку на стіл. Він ставить дві чарки, грамів так на тридцять. Наливає. Випили. Сусід запалив цигарку.

— Загризти б, — кажу ніби між іншим.

Затягнувся він цигаркою, пустив цівку диму.

— А я, — каже, — після першої не закусую.

А мені стає кепсько, коли щось не проковтну. Кажу сусідові, щоб зачекав, а сам притьмом у ліфт і — на перший поверх. До себе. Вхопив солоного огірочка. Загриз. Лечу назад. Наливає він знову пігулки. Випили. Знову запалює цигарку. Дивлюся запитально.

— Ти знаєш, — каже, — я після другої не закусую.

Знову біжу в ліфт. Ну, думаю, наволоч, надивився фільмів, начитався романів... Нічого, після третьої навіть у Шолохова закусують...

Десь на другому поверсі ліфт зупинився. Натискаю усі кнопки, які тільки є, кричу. Глухо. А їсти ж хочеться. Здається, сам себе з'їв би. І пляшки шкода. Вип'є, думаю, гад.

Тільки через годину ліфт запрацював. Мчу на дев'ятий поверх. Так і є. На столі порожня пляшка і нічого більше. А той негідник сидить і смокче цигарку.

— Що, випив?! — видихую приречено.

— А де ж ти був? Я гадав, що ти вже не прийдеш. Отож потихеньку й вицідив. Добра горілка...

— Без закуски?! — мало не кричу.

— А я тепер взагалі не закусую. Дорога нині закуска...

...Додому повертався пішки. Увесь час мене гризли якісь неясні підозри, і тільки на першому поверсі згадав, що мій сусід — електрик. В організації «Укрліфт». От гад!

Анатолій ДЯДЮН.

Сім мішків гречаної вовни

Зросли інвестиції

За повідомленням Хохкомстату, зросли інвестиції у нашу економіку. Нині у загальній кількості інвестицій лідирує Німеччина, за нею йдуть США, Росія та Кіпр. Незалежні експерти агентства «Інтерпартнер» з'ясували характер останніх інвестицій і констатували:

Німецька фірма Чайна Таун Гезельшафт вклала 20 млн. доларів у створення величезної ями для токсичних відходів (20 га, Херсонська обл.). Чому раптом найбільше «пощастило» Херсонській області? Експерти сходяться на думці, що саме Херсонська область — зона традиційних інтересів німців в Україні ще з часів німецьких колоністів та Катерини II. До того ж, новий інвестиційний об'єкт розташується неподалік від заповідника Асканія-Нова (колишнє володіння баронів Фальц-Фейнів), що, звичайно, з належним розумінням оцінить німецька сторона.

Не набагато від німецької фірми відстала за обсягом інвестицій (19 млн. доларів) американська фірма Бед Траст Компані — неподалік озера Світязь вона закопала котлован площею усього 19 га. Відходи, судячи з усього, надходитимуть сюди з далекої Індії (м. Бхопал). Але останніми роками в американських власників виникли деякі проблеми з місцевим населенням.

Про російські інвестиції у порівнянні з західними смішно навіть поки що говорити — вони мають лише проектний, «паперовий» характер і, до того ж, явно затягуються російською стороною. Йдеться про будівництво другої, паралельної, вітки нафтогазопроводу Уренгой — Помари — Ужгород. За цим проектом передбачається качати з Росії до Європи нафту й газ, а назад, по другій вітці, через територію України, закачувати розріджено-тверді, рідкі та газоподібні малонебезпечні відходи I—III категорії. Частка України й Росії в одержанні даної продукції й відповідного прибутку становитиме, відповідно, 50 та 50%. Згадані пропорції й є, на жаль, поки що каменем спотикання на шляху широкомасштабного впровадження проекту.

Четверте місце за обсягом інвестицій міцно займає Кіпр: нещодавно одна кіпрська фірма відкрила філіал своєї перукарні у Біленому Селищі, що на Одещині.

Панасонік

Дистриб'ютером всесвітньо відомої японської фірми у Києві нещодавно призначено виходця з глухого, загубленого в болотах, села на Житомирщині. Звуть щасливчика Панас Панасонік. «А що ж тут дивного?» — у відповідь на розпитування ділерів та дистриб'ютерів інших західних фірм заявляє Панас. — У нас там півсела Панасоніки». Цікаво, що таке несподіване призначення на престижну роботу новоявленого комерсанта пояснюється не лише рекламними цілями, але й, судячи з усього, тим, що з усіх відомих в Україні Панасоніків лише Панас має хоч якусь радіотехнічну освіту — він закінчив у 1988 р. шестимісячні курси з ремонту побутової лампової радіоапаратури при житомирському ПТУ.

Олег КУЗНЕЦОВ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Нікуди не хоче

(усмішка)

Два дужі хлопці підштовхують літнього чолов'ягу. Той з усіх сил упирається, галасує.

— Куди це ви його тягнете? — цікавляться перехожі.

— У капіталізм ...

— Але ж навіщо, він не бажає цього, — підказують люди. — Ви краще направили б його в комунізм ...

— Пропонували, однак і туди він не хоче ...

— А що ж він хоче?

— Мене, — каже, — покладіть, де взяли ...

Олександр ГАМАНІН.

Київ.

Як Гарбуз доходився

Ходить Гарбуз по городу
Цурається свого роду.
Зирка, мов козирний туз:
— Я вам Гáрбуз —
не Гарбуз!
Запишіть це на лоби,
Недоділані жлоби,
Бо якщо не те услишу
— Без огудення залишу!
Тут Цибулька:
— Ой-ля-ля!
Я вже, Гáрбуз, —
Цибуля́!
Помідор почервонів:
— Я давно сказать
хотів,
Що, нехай усім вам
грець,
Я — Помі́дор! І кінець!
Крик і гам звідусіля:
— Я віднині —
Картопля́!
Я — Огі́рок! Я — Диня́,
В мене славне коріння!
... Ллє гіркії сльози Хрін.
Що придумає тут він?
Хрін як був, так Хрін і є.
— Кляте прізвище моє!
І це ж треба, щоб
Лише я тут —
справжній жлоб!
Був колись хоч поруч
Мак,
Та його ж і сяк, і так
Просапали, як бур'ян, —
Кажуть: «Злісний
на́ркоман!»
І тоді товариш Хрін
Редьці шле палкий уклін:
— Маю я любовну муку,
пропоную серце й руку.
Твоє прізвище беру,
Ре́дьком буду і помру!
Крик і гам: — Доволі!
Годі
Жить на жлобському
городі!
Вимагає весь народ:
Це вже го́род — не горо́д!
... Вийшов сивий
дід Кіндрат,
Сполошився не на жарт:
— За свій вік такого
зроду
Ще не бачив я городу!
Що за дивні рослини?
Де гарбуз? Де цибулина?
Де картопля, дині? Боже,
Виріс хрін,
на редьку схожий!
Мов пасльони, помідори...
Звідкіля ж такі
потвори?
хоч і боляче мені,
Віднесу я все свині.
хай городина пропала,
Зате буду взимку
з салом,
Ковбасою, холодцем...
З гарбуза тоді почнем!

Олександр ВИНОКУРОВ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◆ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

◆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
◆ Рукописів не повертаємо.
◆ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 367820.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311244.